

De Nieuwe MAGAZINE Werker

V.U.: Robert Vertenueil - Hoogstraat 42 - 1000 Brussel | Afgiftekantoor: Antwerpen X

ABVV

DOEL: NUL KANKER OP DE WERKVLOER

Kanker is de belangrijkste doodsoorzaak die gelinkt wordt aan arbeidsomstandigheden. Ook in ons land lopen werknemers gevaar. We vragen initiatieven van werkgevers en regering voor het opsporen en wegnemen van de oorzaken van beroepskankers.

Sociale zekerheid
Investeren in levenskwaliteit

Werkbaar werk
100 miljoen minder

Hoger minimumloon
Stop de bangmakerij

Inhoud

De Nieuwe Werker

Je vakbond ABVV online
www.abvv.be
www.vlaamsabvv.be

 vakbondABVV

 @vakbondABVV

 vakbond.abvv

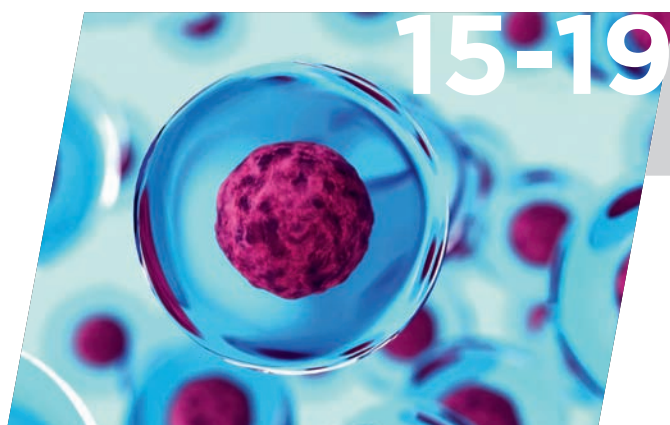
 Abonneer je op de nieuwsbrief
 Geef je e-mailadres door op www.abvv.be

 Mijn ABVV
 jouw dossier op www.abvv.be/mijn-abvv

  DNW-app

Jouw vakbond en de actualiteit

ABVV in beeld	4
Snelnieuws	5
“Opgelet voor een sociale zekerheid van twee snelheden	6-7
Brugpensioen: wat is nog mogelijk?	8
Hoger minimumloon. De bangmakerij moet stoppen	9

Doelstelling: nul kankers op de werkplek. Bewustmaking, preventie en medische opvolging zijn cruciaal om het aantal gevallen drastisch terug te dringen.	15-19
--	--------------

Recht op inkomensgarantie-uitkering?	20
--	----

Jouw centrale

Algemene Centrale	21-23
Metaal	24-25
BTB	26-27
Horval	28-29
BBTK	30-32

Jouw regio	33-35
-------------------------	--------------

Colofon

Hoofdredacteur: Daan Nelen ■ Redacteur: Geeraard Peeters ■ Secretariaat: 02 506 82 45
 Abonnementen: 02 506 82 11 ■ DNW@abvv.be ■ Hoogstraat 42, 1000 Brussel ■ Lay-out: qua3art

Edito

Anders en beter

Na de verkiezingen worden de regeringen gevormd. De werkgevers en de rechtse partijen dromen op het federale niveau van een heruitgave van de Zweedse coalitie met geel-nationalistische en blauw-liberale partijen. Wij zeggen: “anders en beter!”

De afbraakregering van N-VA, Open Vld, CD&V en MR berokkende veel schade aan de openbare diensten, de sociale bescherming en de arbeidsvoorwaarden van werknemers. Mensen verloren zekerheid, grip en gemoedsrust. We moeten nu conclusies trekken en beginnen met de opbouw van een betere toekomst, sociaal en duurzaam voor iedereen. De mislukkingen van de afgelopen jaren mogen zich niet herhalen.

Sociale mislukking

Dag na dag stellen we vast dat het ‘sociaal’ beleid van de regering-Michel is mislukt, zoals we al maandenlang aan de kaak stellen. De achteruitgang van de sociale bescherming en de toegenomen armoede en sociale uitsluiting zijn stuitend. De FOD Sociale Zekerheid erkent dit in zijn rapport 2018. In 2017 verkeerden er 102.000 personen méér in armoede en/of sociale uitsluiting dan in 2008, terwijl de doelstelling van Europa 2020 de regering een vermindering van 380.000 personen voorschreef.

Werknemers hebben sterk te lijden gehad onder de loonblokkering, indexesprong, verhoging van de indirecte belastingen, stijging van de gezondheidskosten, hogere flexibiliteit en onzekerheid... En de taxshift, die kwam vooral de hoogste inkomens ten goede. Een OESO-rapport bevestigt dat het reële loon van de Belgische werknemers onder de factuur-regering-Michel is gedaald.

Economische mislukking

Ook het economische beleid is mislukt. De liberale visie om de uitgaven voor de overheid en de sociale

zekerheid te drukken, en werkgevers minder te laten bijdragen (‘lastenverlaging’ en lagere belasting) heeft niet de verhoopte resultaten opgeleverd. Deze ingrepen hebben niet gezorgd voor veel meer jobs, noch voor een begroting in evenwicht. Het gaat puur om een omgekeerde herverdeling van rijkdom naar de rijksten.

Een recente studie van de universiteit van Louvain-la-Neuve toont dat slechts 30.000 banen kunnen toegeschreven worden aan het beleid van de regering van N-VA, Open Vld, CD&V en MR. In ruil voor een onaanvaardbare flexibiliteit van de arbeid, een toename van de onzekerheid en een verlies aan koopkracht voor de Belgische werknemers.

De officiële rapporten bevestigen dat het beleid van deze regering een sociale ramp en een economische mislukking is gebleken. De Zweedse legislatuur komt de geschiedenisboeken in als een van de voor de werknemers somberste periodes van de laatste decennia.

We pleiten ervoor dat na 26 mei de politieke partijen die het vertrouwen van de kiezers hebben gekregen, de sociale en klimaatkwesties opnieuw centraal stellen zodat niemand achter blijft.

Het ABVV schuift enkele bouwstenen naar voor om een sociaal rechtvaardige en economisch leefbare toekomst op te bouwen: meer koopkracht en sociale bescherming voor iedereen, kwaliteit op de werkvloer, een rechtvaardige fiscaliteit en een eerlijk klimaatbeleid. ■

Miranda Ulens
Algemeen secretaris

Robert Vertenueil
Voorzitter

”

De regering-Michel?
Een sociale en economische mislukking

IN BEELD

1 mei Dag van de Arbeid

Militanten doen een Haka voor
een minimumloon van 14 euro
bruto per uur in Gent

14 mei Nationale actiedag voor koopkracht en tegen ongelijkheid

ANTWERPEN

GENT

TIENEN

ANTWERPEN

ANTWERPEN

GENT

ANTWERPEN

ANTWERPEN

ANTWERPEN

TIENEN

1 op 4

Vlamingen voelt zich arm

Ruim een kwart van de Vlamingen voelt zich arm of relatief arm. Vrouwen, alleenstaanden, ouderen en laaggeschoolden zijn in die groep sterker vertegenwoordigd dan mannen, samenwonenden, jongeren en hogeropgeleiden. Bijna vijf procent zegt elke maand in het rood te gaan, meer dan twintig procent komt maar net rond. Dat blijkt uit resultaten van 'De Grote Geldenquête' van het VTM-programma Telefacts. Eén op de vijf Vlamingen stelt om financiële redenen al eens een doktersbezoek uit, een op de tien slaat soms een maaltijd over omdat er niet genoeg geld is.

Caroline Copers@ABVV_CCopers

"Het boekje van Van Overtveldt 'Zijn we het kwijt' gaat wellicht niet over het gat in de begroting van 8,5 miljard. Dat zijn we niet kwijt, wel integendeel. Met dank aan de Kracht van Verandering :("

Raf De Weerd@RafWeerd

"Langer leven betekent niet dat je langer kan werken. Levensverwachting in goede gezondheid ligt lager dan al opgetrokken pensioenleeftijd van 67 jaar. Wil je werken tot je erbij dood valt, stem dan N-VA?!"

SNELNIEUWS

Elektriciteitsfactuur gezinnen 17 keer sterker gestegen dan in buurlanden door politieke keuzes

Vorig jaar betaalde de Vlaming zo'n 260 euro meer voor zijn elektriciteit dan vier jaar geleden, een stijging met maar liefst 33 procent. In geen enkel van onze buurlanden ging het zo snel, zo wees een onderzoek van de VRT-redactie uit. Nochtans is onze elektriciteit zelf amper duurder geworden. De stroomprijs ligt in ons land ongeveer even hoog als in onze buurlanden. Politieke beslissingen jagen de factuur de hoogte in.

Zo verhoogde de federale regering in september 2015 de btw op elektriciteit van 6 naar 21 procent. In 2016 schafte de Vlaamse regering de gratis stroom af en voerde ze de Turteltaks in (die dan later wel weer werd afgevoerd), waardoor de stroomfacturen van de Vlaamse gezinnen de hoogste werden van Europa. We moeten dringend van factuurregeringen naar koopkrachtregeringen.

Indexsprong en loonmatiging waren en blijven onverantwoord

De indexsprong en het loonmatigingsbeleid van de regering-Michel hebben de consumptie van burgers in ons land afgeremd, aldus de Nationale Bank. Over de periode 2014-2018 is de groei van de consumptie vertraagd en was die lager dan bij onze buurlanden. Het verschil zit in niet-essentiële producten zoals vakanties of restaurantbezoeken en voor zogenaamde 'duurzame' goederen (auto's, kleding, elektronica): de Belgen hebben zich dus extraatjes onttrokken of aankopen uitgesteld.

De reden? De inkomsten uit arbeid zijn - bruto - veel minder snel gestegen bij ons dan in onze buurlanden tussen 2014 en 2017. De indexsprong heeft de brutolonen tussen 2015 en 2016 zelfs doen afnemen, als rekening gehouden wordt met de stijgende prijzen (inflatie). De groei van het beschikbaar inkomen van de Belg (zonder inkomsten uit vermogen) bedroeg 1,3 procent over de periode 2014-2017, terwijl dat 2,3 procent was in Duitsland en 1,5 procent in Nederland en Frankrijk.

Break@work: check je resterende rechten online

Sedert enkele jaren kan je online je aanvraag indienen, de stand van zaken van je dossier consulteren, attesten voor je werkgever aanvragen... Nu is er ook een online-toepassing om te weten waar je recht op hebt. Via break@work kom je snel te weten hoeveel tijds-krediet of loopbaanonderbreking je nog kan opnemen. Je krijgt te zien hoeveel maanden en dagen tijds-krediet (privésector), loopbaanonderbreking (openbare sector) of thematisch verlof (zoals ouderschapsverlof, medische bijstand of palliatieve zorgen) je nog resten, toegespitst op jouw persoonlijke situatie. Je kan er ook het bedrag van je uitkering bekijken. Je logt in met je elektronische identiteitskaart (eID), een federaal token, itsme of via een persoonlijke code uit een mobiele toepassing. Na enkele vragen te hebben beantwoord, krijg je een overzicht van het aantal maanden en dagen waarop je nog recht hebt. Break@Work is toegankelijk via computer, tablet en smartphone.

➔ Ga naar www.breakatwork.be of www.rva.be

Vacatures

Federaal ABVV zoekt:

- Functional IT-analyst (v/m)
- Medewerker Netwerk & Telecom (v/m)
- Senior Java Developer (v/m)
- System Engineer & Network (v/m)

➔ alle info op www.abvv.be/vacatures

ABVV Limburg zoekt:

- werkloosheidsconsulent (v/m)

➔ Meer info op www.abvvl limburg.be

Federaal
secretaris Raf
De Weerd
op de actie
voor meer
koopkracht in
Brussel op
14 mei

”

Op een gegeven
moment kunnen
de mensen
gewoon niet meer,
dan is het op

“We moeten opletten voor een sociale zekerheid van twee snelheden”

In plaats van te besparen in de sociale zekerheid zouden we beter investeren. Dat is de mening van Raf De Weerd, federaal secretaris van het ABVV. “Onze sociale zekerheid is een robuust systeem en moet dat blijven. Iedereen komt er op een gegeven moment wel mee in aanraking. Investeren in sociale zekerheid is investeren in levenskwaliteit.”

Vakbonden krijgen wel eens het verwijt te behoudsgezind te zijn, conservatief zelfs. Ze zouden zich vastklampen aan verworven rechten. Daar is Raf De Weerd het niet

mee eens. “Op een moment dat ons systeem onder druk staat, is het logisch dat wij onze sociale rechten verdedigen. Dat is de realiteit van de afgelopen jaren. Wat goed is moeten we behouden, maar tegelijkertijd ook offensieve eisen stellen. Wij willen een modern systeem, met degelijke financiering, aangepast aan de 21ste eeuw.”

Directe invloed

“Het regeringsbeleid was er de afgelopen jaren op gericht cadeaus te geven aan werkgevers. De ongedekte taxshift, met een verlaging van de patronale sociale zekerheidsbijdragen, is daar het belangrijkste voorbeeld van. Een cadeau van enkele miljarden, zorgt

▷ natuurlijk elders op de balans voor een tekort. Onder het mom van noodzakelijke besparingen zijn ze dan in de uitgaven gaan snoeien. In de gezondheidszorg, bijvoorbeeld, betalen we meer voor een doktersbezoek. Geneesmiddelen worden duurder. Deze maatregelen hebben een directe impact op het dagelijks leven van ieder individu. Hier of daar een paar miljoen wegsnijden... De mensen vóelen dat.”

Tijdens de verkiezingscampagne werden de pensioenen weer een belangrijk thema. De lichtzinnigheid waarmee rechtse partijen hiermee omspringen vindt De Weerdt frappant. “De regering zegt dat we allemaal langer aan de slag moeten blijven. Dat is allemaal aardig, maar tegelijk doet ze er alles aan om langer werken onmogelijk te maken. Landingsbanen, de mogelijkheid voor oudere werknemers om het wat rustiger aan te doen, worden afgebouwd en van een regeling voor zware beroepen kwam niets in huis. Ik wil het hen wel eens zien doen, een hele loopbaan lang handenarbeid verrichten in het fabriek. Of als verpleger. Of in de bouw. Op een gegeven moment kunnen de mensen gewoon niet meer, dan is het op.”

Pensioenen, uitkeringen en onbetaald werk

Het idee van een minimumpensioen van 1.500 euro netto voor iedereen komt uit de koker van het ABVV. Vandaag zien we dat verschillende partijen dat overnemen.

“Naast een hoger minimumpensioen willen wij dat alle sociale uitkeringen opgetrokken worden tot minstens tien procent boven de Europese armoedegrens. Dat is een duidelijke eis om de sociale zekerheid te verbeteren, en niet enkel te behouden wat we vandaag hebben. Het is overigens een heel redelijke eis. Iedereen kan wel eens pech hebben. Een moderne sociale zekerheid garandeert dat je dan niet tot de bedelstaf wordt veroordeeld.”

“We ijveren ook voor een individualisering van sociale rechten. Dat wil zeggen dat je pensioenopbouw bijvoorbeeld, niet afhankelijk is van je gezinssituatie. In combinatie met een opwaardering van onbetaald huishoudelijk werk, zou dit een grote sprong voorwaarts zijn voor de sociale rechten van vooral vrouwen.”

“De sociale zekerheid is er niet enkel om armoede te voorkomen, maar moet ook onze levensstandaard verzekeren. Daarom moet bijvoorbeeld het pensioen op 75 procent van het verdiende loon berekend worden in plaats van 60 procent nu.”

“Voor de betaalbaarheid, een legitieme zorg, moeten we kijken naar de financieringsbasis. Vandaag is het vooral via de arbeid van de werknemers dat hier toe wordt bijgedragen. Wij willen die basis verbreed zien, naar andere vormen van inkomen, zoals die uit kapitaal. Zo stellen we dit systeem veilig voor de komende generaties.”

Solidariteit

De Weerdt waarschuwt voor een duaal sociale zekerheidssysteem, waarin steeds meer mensen door de mazen van het sociaal vangnet vallen. “We willen niet

evolueren naar een systeem waar een grote groep mensen slechts een zeer beperkte bescherming geniet en slechts beroep kan doen op een basiszorg. Diegene die het zich kunnen veroorloven nemen een bijkomende verzekering en genieten van de ruimere zorg.”

“Onze sociale zekerheid is heus geen overdreven riant systeem. Het grootste deel van de middelen gaat naar de ziekteverzekering, toch wel de basis van een beschaafde samenleving. Een ander belangrijk deel gaat naar de pensioenen, die in ons land eigenlijk zelfs te laag zijn. En een laatste deel gaat naar andere uitgaven, zoals werkloosheid, arbeidsongevallen of het jaarlijks vakantiegeld voor arbeiders.”

“Onze sociale zekerheid is een toonbeeld van solidariteit tussen de werknemers die het samen beheren met de werkgevers. Het is bovendien een robuust systeem dat investeringen verdient. Investeren in sociale zekerheid is investeren in levenskwaliteit.” ■

Jef Maes, voormalig federaal secretaris van het ABVV, schreef een eindeloopbaangids.

“Ik wil dat iedereen geïnformeerd is over de mogelijkheden op het einde van de loopbaan. De regering-Michel heeft de mensen verplicht om langer te werken. De grote paradox is dat ze tegelijk de systemen afschaffen die toelaten om het net wat rustiger aan te doen, zoals de landingsbanen. Hierdoor vallen steeds meer mensen ziek. Vorig jaar zaten meer dan 400.000 zieken langdurig thuis, 72.000 méér dan bij het aantreden van de regering-Michel. Het afschaffen van eindeloopbaansystemen leidt er dus toe dat mensen ziek worden.”

“Met mijn boekje wil ik de mensen toch laten gebruik maken van iets wat misschien wel de laatste kans is. Als er in Vlaanderen geen nieuwe politieke wind gaat waaien, dan riskeren de landingsbanen volledig te verdwijnen. In combinatie met de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd naar 67 jaar wordt het einde van de loopbaan voor een pak mensen wel bijzonder hard.”

“Het is belangrijk zich goed te informeren. Niet alleen op het einde van de loopbaan, maar ook aan het begin. Mensen die bijvoorbeeld vanuit de werkloosheid in een deeltijdse job stappen, verliezen pensioenrechten als ze zich niet inschrijven als deeltijds met behoud van rechten. Veel mensen weten dat niet. Het kan soms honderden euro verschil opleveren door te kiezen voor het ene of het andere statuut.”

- ➔ Wij geven drie exemplaren weg van de 'Eindeloopbaangids'. Mail ons je naam en adres naar wedstrijd@abvv.be en het lot beslist wie er eentje krijgt toegestuurd. Je kan de 'Eindeloopbaangids' ook bestellen bij uitgeverij EPO.
- ➔ Meer info over pensioen of eindeloopbaan? Surf naar www.abvv.be/eindeloopbaan-en-pensioen of spring binnen in je lokaal ABVV-kantoor.

Brugpensioen: wat is nog mogelijk?

Ook al is er geen Interprofessioneel Akkoord na het afwijzen door het ABVV omwille van de kwestie van het minimumloon, toch werd over een aantal punten uit het ontwerp-IPA een akkoord bereikt in de Nationale Arbeidsraad (NAR). Dit is het geval voor de verlenging van sommige stelsels van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) - of brugpensioenstelsels die verlengd konden worden. Even een samenvatting.

Zware beroepen, nachtarbeid, bouw

- Leeftijdsvoorwaarde:
  - 59 jaar tot 30 juni 2021
  - 60 jaar vanaf 1 juli 2021
- Loopbaanvoorwaarde:
  - 33 jaar loopbaan*
- Beschikbaarheid: tot 62 jaar of 42 jaar loopbaan

Zware beroepen

- Leeftijdsvoorwaarde:
  - 59 jaar tot 30 juni 2021
  - 60 jaar vanaf 1 juli 2021
- Loopbaanvoorwaarde:
  - 35 jaar loopbaan*
- Beschikbaarheid: tot 62 jaar of 42 jaar loopbaan

*Zwaar werk ?

Wordt als zwaar werk beschouwd: minstens 20 jaar gewerkt hebben in een regeling van nachtarbeid, of in het bouwbedrijf en arbeidsongeschikt zijn. Of ook gedurende de laatste 10 jaar minstens 5 jaar een zwaar beroep gehad hebben, of gedurende de laatste 15 jaar minstens 7 jaar zwaar werk uitgevoerd hebben (nachtarbeid, ploegarbeid, onderbroken arbeid).

De loopbaanvoorwaarde 'zwaar beroep' is verschillend naargelang van de cao's die op de werknemer van toepassing zijn. Meer info? Neem contact op met je vakbondsafgevaardigde of met de secretaris van je vakcentrale.

Lange loopbaan

- Leeftijdsvoorwaarde:
  - 59 jaar tot 30 juni 2021
  - 60 jaar vanaf 1 juli 2021
- Loopbaanvoorwaarde:
  - 40 jaar loopbaan
- Beschikbaarheid: tot 62 jaar of 42 jaar loopbaan

Medische problemen

- Leeftijdsvoorwaarde: 58 jaar (verlenging bestaand stelsel)
- Beschikbaarheid: vrijstelling op aanvraag

Onderneming in moeilijkheden en in herstructurering

- Leeftijdsvoorwaarde:
  - 58 jaar tot 30 december 2019
  - 59 jaar tot 30 december 2020
  - 60 jaar vanaf 31 december 2020
- Beschikbaarheid:
  - tot 62 jaar of 42 jaar loopbaan voor de periode van 1 januari 2019 tot 30 december 2019
  - 65 jaar of 43 jaar loopbaan vanaf 31 december 2019

Algemeen stelsel (cao 17)

Geen verandering:

- Leeftijdsvoorwaarde: 62 jaar
- Loopbaanvoorwaarde:
  - 40 jaar voor mannen,
  - 35 jaar voor vrouwen in 2019, 36 jaar in 2020, 37 jaar in 2021, en zo verder tot 40 jaar ...
- Beschikbaarheid: vrijstelling mogelijk bij loopbaan van 43 jaar

Landingsbanen

De landingsbanen – d.w.z. tijdskrediet met vermindering van de arbeidsduur met 1/5de of tot halftijds – blijven toegankelijk voor werknemers jonger dan 60 jaar in de uitzonderingsstelsels (nachtarbeid, zware beroepen, lange loopbaan, herstructurering).

- Leeftijdsvoorwaarde:
  - 55 jaar bij overstappen op 4/5de
  - 57 jaar bij overstappen op halftijds

€14? We zijn niet gek. De bangmakerij moet stoppen

Onze strijd voor meer koopkracht en een serieuze verhoging van het minimumloon gaat niet onopgemerkt voorbij. Sommigen reageren onthutst: een hoger minimumloon zou bedrijven massaal de das omdoen. Dat is ongegrond. Onze argumenten op een rijtje.

In de Nationale Arbeidsraad bestuderen de vakbonden en werkgeversorganisaties momenteel scenario's om het minimumloon verder te doen stijgen dan de 1,1% (10 eurocent per uur) waartoe de werkgevers bereid waren gevonden om dit toe te kennen vanaf 1 juli 2019. Op lange termijn leggen we het doel op 14 euro per uur (of 2.300 euro bruto per maand).

Onze acties en campagne 'Fight for €14' mikken op die 14 euro en lokten aardig wat reactie uit, onder andere bij de zelfstandigenorganisatie UNIZO. Het minimumloon verhogen, zonder de kosten te compenseren, zou heel wat lageloonsectoren van de kaart vegen en de tewerkstellingskansen van laaggeschoolden kelderen. Kijk, als vakbond willen we constructief mee op zoek naar gerichte compensaties voor een verhoging, maar we weigeren een blanco cheque uit te schrijven die de sociale zekerheid verder in het rood duwt.

We hebben concrete argumenten die hout snijden.

1. De kost van een verhoging van het minimumloon is zeer beperkt

Volgens de RSZ kost een verhoging van het minimumloon met 5 procent (50 cent extra per uur, of 80 euro bruto per maand) de werkgevers amper 82 miljoen euro op jaarbasis. Een te verwaarlozen kost, zeker in vergelijking met de miljarden aan compensaties en subsidies die bedrijven al jaren opstrijken.

Naast een lagere vennootschapsbelasting, lagere bijdragen aan de sociale zekerheid en een rondje flexibilisering met extra overuren, zijn de sectoren in kwestie de laatste jaren fors bediend door allereerste uitzonderingsregimes: flexi-jobs in de zelfstandige kleinhandelzaken, warenhuizen en kappers, hoge kortingen op de sociale zekerheid bij eerste aanwervingen.

2. Het huidige minimumloon is onvoldoende

De afgelopen tien jaar is het aantal werkende armen

met meer dan 16 procent gestegen. Een kwart miljoen Belgen heeft een job maar is toch arm. Dat is 5 procent van de 4,8 miljoen werkenden in ons land. Het inkomen van deze werkende Belgen is te laag om basisuitgaven als voeding, huisvesting of energie te betalen. Dat zegt de Europese Commissie.

Vergelijken we het minimumloon met het mediaanloon (de helft verdient meer, de helft verdient minder), dan zit België bij de onderste helft van Europa. Bovendien daalde het minimumloon sinds 2000 met meer dan 4 procent. Terwijl in de OESO-landen de minimumlonen net met 7 procent stegen tegenover het mediaanloon.

3. Goede lonen zijn goed voor de economie

De Nationale Bank toont aan dat de laatste vier jaar – de regeerperiode-Michel – de consumptie (volgend uit de koopkracht) trager steeg dan in onze buurlanden. Duitsland en Nederland kenden een groei van meer dan 1,5 procent, België haalde niet eens 1 procent. Het verschil? De indexsprong en een mislukte taxshift (nettoloan erbij, maar niet genoeg om het hele pakket aan loonmatigingsmaatregelen te compenseren).

4. Goede lonen verhogen de productiviteit

Volgens de zelfstandigenorganisaties zijn de lagere lonen in kmo's gerechtvaardigd door een lagere productiviteit. Gek. De OESO maakte recent de omgekeerde redenering in het productiviteitsrapport dat ze op vraag van de regering opmaakte: "Naargelang hun productiviteit betalen kmo's in België lage lonen in vergelijking met andere landen. Daardoor trekken ze onvoldoende hoogproductief personeel aan, waardoor er een rem ontstaat op de globale productiviteitsgroei." Zelfstandige ondernemers schieten zichzelf in de voet met hun pleidooi voor lage lonen. ■

➔ Check de campagnesite www.fightfor14.be en volg 'Fight for €14' op sociale media!

Vlaamse regering

100 miljoen euro minder voor werkbaar werk

De Vlaamse regering bespaarde de afgelopen vijf jaar voor 101,6 miljoen euro op werkbaar werk. Dat klaagde algemeen secretaris van het Vlaams ABVV Caroline Copers aan in haar 1 mei-speech in Antwerpen.

Vlaams minister van Werk Philippe Muyters (N-VA) schafte de voorbije jaren meer dan 100 miljoen euro aan premies en maatregelen voor werknemers rond werkbaar werk af:

Aanmoedigingspremies voor werknemers die loopbaanonderbreking of tijdskrediet nemen, al dan niet in een landingsbaan:

- Budget verminderd met 60%
- = 54 miljoen euro die niet meer naar werknemers gaat.

Het Ervaringsfonds en de compenserende premie voor wie met loonverlies wil overstappen van zwaar naar lichter werk:

- Afgeschaft
- = 5,8 miljoen euro die niet meer naar werknemers gaat.

Opleidingscheques, waarmee werknemers zelf aan hun competenties kunnen werken:

- Budget verminderd met 80%
- = 10 miljoen euro die niet meer naar werknemers gaat.

Totaal besparing op werknemersmaatregelen rond werkbaar werk:

- 101,6 miljoen euro.

Ommekeer nodig

Verschillende partijen riepen in aanloop naar de verkiezingen dat werknemers, werklozen en zieken een tandje moeten bijsteken ten voordele van de economie. Tegelijk bespaarde de Vlaamse regering bijna systematisch op maatregelen die mensen concreet en financieel in staat stellen om hun job werkbaar te houden, elders aan de slag te gaan of aan de slag te blijven. Het Vlaams ABVV vraagt een ommekeer.

Het contrast tussen de besparingen en wat er dag in dag uit van werknemers verwacht wordt is immers schrijnend. Het groeiend aantal mensen dat uitvalt door ziekte of burn-out moet veel ernstiger worden genomen. Het ABVV legt keer op keer de stijgende werkdruk op tafel, maar deze regering lijkt dat signaal gewoon niet te willen zien. In plaats van mensen te helpen boven water te blijven in de ratrace, werd werkbaar werk een besparingspost. ■

”

Het contrast tussen de besparingen en wat er dag in dag uit van werknemers verwacht wordt is schrijnend

Addenda Werkbaar Werk waarbij sectoren middelen kregen om projecten te realiseren:

- Afgeschaft
- = 4,8 miljoen euro die niet meer naar werknemers gaat.

De werkhervattingstoelage voor ouderen, die het mogelijk maakt om met compensatie van loonverlies opnieuw aan de slag te gaan en langer te werken:

- Afgeschaft
- = 27 miljoen euro die niet meer naar werknemers gaat.

Lees de volledige 1 mei-toespraak van Caroline Copers op www.vlaamsabvv.be

Werkloos?

Laat je stem horen in het ABVV-werklozencomité

Ben je werkloos en wil je je rechten beter kennen? De politiek-syndicale actualiteit volgen? Mee actie voeren zodat er geluisterd wordt naar werklozen? Kom dan naar een vergadering van het ABVV-werklozencomité.

Tijdens de maandelijkse vergadering ontmoet je andere werkloze militanten, volg je mee de actualiteit en blijf je op de hoogte van je belangen en je rechten als werkzoekende. Ook kan je deelnemen aan onze acties en activiteiten. Want werkloos is niet weerloos. En samen zijn we sterk!

Filip getuigt

“Na een lange loopbaan kreeg ik epilepsie. Al drie jaar ben ik nu werkloos. Door het ABVV-werklozencomité kreeg ik de kracht en de moed om te blijven solliciteren en ervoor te blijven gaan. In het werklozencomité hebben we ongeveer dezelfde leeftijd en levenservaring. We begrijpen en ondersteunen elkaar goed. We komen regelmatig samen. Hieruit zijn al veel vriendschappen gegroeid.”

Arthur getuigt

“Ik heb hier al veel mensen ontmoet die in een nog slechtere situatie zitten dan ik. Gelukkig heb ik als lid van het ABVV-werklozencomité en ex-delegee veel kennis opgedaan en kan ik me behelpen. Maar veel mensen weten niet hoe alles in elkaar zit qua reglementering. Laat staan iemand van buiten Europa... Wat maakt men die mensen allemaal wijs? In het werklozencomité heb ik heel wat mensen van vreemde origine leren kennen en veel van hen geleerd. Mensen in moeilijke situaties, die er terug uit komen, gewoon door de goede, correcte en verstaanbare uitleg die ze krijgen in het werklozencomité.”

Meer info: Surf naar www.vlaamsabvv.be/werklozenwerking of kom langs op onze bijeenkomsten:

ABVV-regio Antwerpen

- maandelijks van 9.30u tot 12u in de Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen, 03 220 66 07, werklozenwerking.antwerpen@abvv.be

ABVV West-Vlaanderen

- **Kortrijk:** eerste dinsdag van de maand in het Textielhuis, Rijselsestraat 19
- **Oostende:** tweede dinsdag van de maand in ABVV, J. Peurquaetstraat 27

- **Ieper:** derde dinsdag van de maand in ABVV, Korte Torhoutstraat 27
- **Brugge:** laatste donderdag van de maand in ABVV, Zilverstraat 43
- **Roeselare:** laatste donderdag van de maand in ABVV, Zuidstraat 22/22
- **Menen:** derde dinsdag van de maand in Debunnestraat 49-51

Telkens vanaf 14 uur, 051 26 00 91 of 051 26 00 93, wlv.west-vlaanderen@abvv-wvl.be

ABVV Limburg

- 011 28 71 40 of 011 28 71 53 of werklozenwerking.limburg@abvv.be
- **Sint-Truiden:** eerste donderdag van de maand vanaf 10u in Huis van de Mens, Kazernestraat 10
- **Hasselt:** derde donderdag van de maand vanaf 9u30 in Olympia, Kuringersteenweg 242

”

In het werklozencomité zijn al veel vriendschappen gegroeid

22 juni: Blankenberge Anders Bekeken

ABVV-partner in vrije tijd

Vlaanderen
verbeelding werkt

Met deze wandeling volgt Linx+ de sporen van het vissersdorp dat uitgroeide tot mondaine badplaats. Je leert er meer over Leopold II en de Kongo, de kusttram en de sporen van WOII in het stadsbeeld.

Info en inschrijvingen: www.linxplus.be

Re-integratie van langdurig zieke collega's

Er zijn helaas op bijna elke werkvloer langdurig zieken. Als ABVV-delegee kan je op het sociaal overleg bespreken hoe ze terug aan het werk kunnen. Je kan ook de werkvloer hierop voorbereiden.

Stap 1: Doe de scan

	Ja	Nee
1. Ken je de wetgeving over re-integratie?		
2. Krijgen de CPBW-leden de informatie over de lopende re-integratietrajecten?		
3. Start je bedrijf of organisatie zelf re-integratietrajecten op?		
4. Geeft de werkgever jaarlijks uitleg over de besteding van de preventie-eenheden?		
5. Bespreken jullie elk jaar het rapport van de arbeidsarts op het CPBW?		
6. Krijgen werknemers die langdurig ziek waren een nieuw onthaal?		
7. Zijn er goede afspraken over progressief werken?		
8. Is er aangepast werk (via de aanpassing van werkpost, van uurrooster, van taakinhoud) voorzien?		
9. Is er een re-integratiebeleid met vaste afspraken?		
10. Is er sociaal overleg over re-integratie?		

Stap 2: Contacteer de ABVV-diversiteitsconsulent

De re-integratiewetgeving verplicht werkgevers jaarlijks het re-integratiebeleid te bespreken én te evalueren in het CPBW. Bereid je daarop voor. Onze ABVV-diversiteitsconsulenten ondersteunen je hierbij.

Samen met jou en je ABVV-militantenkern onderzoeken ze de ziektecijfers en de mogelijke oorzaken. Ze geven tips over het contact met langdurig zieke collega's. En ze zoeken mee naar aangepast werk. Want elke werkvloer heeft recht op een gezond re-integratiebeleid.

➔ www.scanjwerkvloer.be

ABVV-regio Antwerpen

03 220 67 13 - diversiteit.antwerpen@abvv.be

ABVV Mechelen+Kempem

014 40 03 60 - diversiteit.mechelenkempem@abvv.be

ABVV Vlaams-Brabant

016 27 04 92 - diversiteit.vlaamsbrabant@abvv.be

ABVV Limburg

011 28 71 52 - diversiteit.limburg@abvv.be

ABVV Oost-Vlaanderen

09 265 52 65 - diversiteit.oostvlaanderen@abvv.be

ABVV West-Vlaanderen

056 24 05 58 - diversiteit.westvlaanderen@abvv.be

Vlaams ABVV diversiteitswerking

02 506 86 72 - diversiteit@vlaamsabvv.be

Bestel onze gratis brochure

Ben je al een tijd niet meer aan het werk omwille van ziekte, en zit je met vragen rond je re-integratie en werkhervatting? In onze brochure 'Terug aan het werk na arbeidsongeschiktheid' vind je alle antwoorden. Je kan ze gratis bestellen bij ABVV-Loopbaanadvies, 02 289 01 30, loopbaanadvies@vlaamsabvv.be, www.vlaamsabvv.be.

ABVV-dienstverlening

Bedrijf in sluiting of herstructurering? Schakel 'Doorstart' in

Een herstructurering of sluiting van een bedrijf zorgt voor veel onzekerheid bij de getroffen werknemers. Als vakbond doen we er alles aan om steeds een goed sociaal plan te onderhandelen. Maar we doen meer: samen met de VDAB en de andere vakbonden bieden we ook 'Doorstart' aan.

Mora in Mol, producent van diepvriessnacks, is zo'n bedrijf in herstructurering. ABVV-delegee Caroline Elsen vertelt waarom ze tijdens de onderhandelingen van het sociaal plan niet enkel hebben ingezet op het financiële aspect, maar ook op de begeleiding van de getroffen werknemers.

Caroline: "De herstructurering kwam totaal onverwacht. In ons bedrijf zitten veel mensen met een hoge anciënniteit. Voor velen is Mora een tweede thuis. Sommige mensen zijn ook Mora in hart en nieren. Iedereen is hier begaan met elkaar."

Waarom kozen jullie voor 'Doorstart'?

Caroline: "Na de aankondiging van de herstructurering viel voor veel mensen hun houvast, hun toekomstbeeld weg. Ze kwamen in onzekerheid terecht. 'Doorstart' is een formule die deze mensen opvangt, waarmee ze terug vertrouwen krijgen in de toekomst. Want 'Doorstart' helpt de getroffen werknemers aan hun mindset te werken en vooruit te kijken naar een andere toekomst."

Kan je uitleggen wat 'Doorstart' is?

Caroline: "Doorstart is een samenwerking tussen het ABVV en de andere vakbonden en de VDAB. Met 'Doorstart' worden er collectieve workshops gegeven: over financiële vragen, jobs in de regio, stress (zowel voor de mensen die blijven als voor de collega's die moeten vertrekken), solliciteren, opleidingen... Deze workshops zijn steeds vrijblijvend."

Welke meerwaarde heeft 'Doorstart' tegenover een outplacementbegeleiding voor de getroffen werknemers?

Caroline: "Bij Mora zitten we met een lange periode van één jaar tussen de aankondiging en het ontslag. De getroffen werknemers hebben veel vragen en kunnen die nu al via 'Doorstart' stellen. Zo worden de mensen juist geïnformeerd en gerustgesteld. Dit geeft ook terug een rust in het bedrijf. Als mensen moeten wachten om geholpen te worden op hun outplacement zouden hun onzekerheden opstapelen." ■

Meer info

- Wil je als ABVV-delegee meer informatie over 'Doorstart'? Vul dan de contactbon in.
- Ben je werknemer van een bedrijf dat wordt getroffen door een herstructurering of sluiting, maar is er geen 'Doorstart' in je bedrijf? Dan kan je bij onze ABVV-loopbaanconsulenten terecht met al je praktische vragen over je toekomstige loopbaan. Ze leggen uit hoe je aan de slag kan gaan met de VDAB-tools, geven sollicitatietips en informatie over je rechten en plichten als werkzoekende.

Contactbon

- Ja, ik wil info over 'Doorstart'.
- Ja, ik wil dat een ABVV-loopbaanconsulent me contacteert voor hulp met mijn loopbaanvragen.

Naam: _____

Voornaam: _____

Straat: _____

nr.: _____ bus: _____

Postcode en gemeente: _____

_____

E-mail: _____

Tel. of GSM: _____

Terugsturen naar: Vlaams ABVV Loopbaandienstverlening,
Watteestraat 10, 1000 Brussel, loopbaanadvies@vlaamsabvv.be.

Huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, mobiliteit en milieu

Volgende regeringen moeten strijden tegen alle vormen van onzekerheid

Na een analyse over tewerkstellingskwaliteit en een andere over arbeidsongelijkheid, publiceert ABVV-Brussel binnenkort een derde analyse over de levenskwaliteit in de stad: specifiek over de nood aan woningen, toegang tot zorg, mobiliteit en onderwijs.

Brussel is één van de rijkste regio's in Europa, als we de geproduceerde welvaart per inwoner bekijken (bruto binnenlands product per hoofd). Nochtans leeft bijna een derde van de inwoners onder de armoedegrens. Een deel van de bevolking heeft onvoldoende toegang tot noodzakelijke basisvoorzieningen, zoals een degelijke woning en kwalitatieve gezondheidszorg. Het onderwijs slaagt er niet in om de ongelijkheid te verminderen. Mobiliteitsproblemen hebben een impact op de levenskwaliteit in de stad:

- het kwart Brusselse huishoudens met de laagste inkomens spendeert gemiddeld de helft van de inkomsten aan huisvesting en bijhorende kosten;
- 43.000 personen staan op de wachtlijst van de

Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM) voor een sociale woning;

- in de rijkste gemeente van Brussel is de levensverwachting voor mannen zes jaar hoger dan in de armste gemeente;
- 14,8% van de Brusselaars tussen de 18 en de 24 hebben geen diploma secundair onderwijs en volgen geen enkele vorm van onderwijs of opleiding;
- op weekdays rijden er dagelijks 370.000 auto's in Brussel, enkel en alleen voor het woon-werkverkeer.

Deze situatie is onaanvaardbaar. Het is bovendien een schending van de basisrechten van artikel 23 van onze grondwet. Dit leidt tot minder bestaanszekerheid voor een deel van de bevolking, die een keuze moet maken tussen een behoorlijke woning, aangepaste zorgen, goed onderwijs of gezonde voeding voor de kinderen... Omdat de verschillende aspecten van bestaansonzekerheid elkaar versterken, slagen mensen er maar moeilijk in hun situatie te verbeteren. Zonder diploma is het moeilijk om een kwalitatieve baan te vinden. Zonder kwalitatieve job is het moeilijk om voldoende te verdienen om zich een behoorlijke woning te permitteren. Een woning in slechte staat heeft een negatieve invloed op de gezondheid. Werken of studeren verloopt moeilijk wanneer je in slechte gezondheid bent. Enzovoort.

ABVV-Brussel eist een recht op de stad dat aan iedereen gelijke toegang tot kwalitatieve openbare diensten garandeert. Voor het ABVV is het herstel van sterke openbare diensten een onvermijdelijke bijkomende voorwaarde voor toegang tot degelijke jobs en sociale zekerheid voor iedereen in een rechtvaardige en gelijke samenleving. De ongelijkheid in ons onderwijssysteem, de veel te hoge woningprijzen en de problemen met de toegang tot een kwalitatieve gezondheidszorg zijn drie obstakels voor de opbouw van het soort samenleving waar wij naar streven. ■

Kanker op het werk

Doelstelling: nul kanker op de werkplek

Met 20 tot 30 keer meer overlijdens dan arbeidsongevallen, is kanker in Europa de belangrijkste doodsoorzaak die gelinkt wordt aan arbeidsomstandigheden. Meer dan 100.000 overlijdens per jaar in de Europese Unie houden verband met beroepskanker.

Wanneer we spreken over kanker, spreken we over een geheel van ziekten. De oorzaken zijn onder meer van chemische, fysieke, biologische maar ook organisatorische aard. Van de 513 kankerverwekkende agentia opgesteld door het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek, treffen we meer dan de helft aan op de arbeidsplaats. In het geval van beroepsgerelateerde blootstelling kan de periode tussen de blootstelling aan de kankerverwekkende stof en het opduiken van de kanker, variëren tussen enkele jaren tot zelfs 40 jaar.

Doorgedreven flexibiliteit en de arbeidsorganisatie zijn andere belangrijke factoren die een grote impact hebben op de gezondheid van de werknemers. Meer nog, het staat vast dat werkstress kan bijdragen aan het ontstaan van beroepskankers.

Het ABVV schuift de doelstelling 'Zero kanker op de werkplek' naar voor. Om dit objectief te bereiken vraagt het ABVV aan de volgende regering en aan de werkgevers om

- maximaal alle kankerverwekkende agentia op de werkvloer te verwijderen;
- de oorzaken van ziekten die hun oorsprong hebben in het beroep dat wordt uitgeoefend te erkennen en daar preventief op te werken;

- dringend de falende wetgeving omtrent beroepsziekten te herzien.

Wanneer een kanker ontstaat, leggen werknemers en de artsen niet altijd het verband tussen ziekte en beroepsactiviteit. Daarom vraagt het ABVV

- om de gegevens over het sterftecijfer en de beroepsactiviteit van werknemers aan te vullen, te standaardiseren, te centraliseren en wetenschappelijk te analyseren. Meer bepaald op basis van onderzoeken uitgevoerd door de interne en externe preventiediensten (arbeidsgeneeskunde);
- om de gegevens van het gezondheidsdossier van werknemers (arbeidsgeneeskunde) op te nemen in het medisch dossier van de patiënt opdat de behandelend arts een correcte diagnose zou kunnen stellen en de werknemer kan begeleiden.

Het ABVV stelt delegees een uitgebreide brochure ter beschikking om kankerpreventie op het werk te verbeteren, om het gebruik van en de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen op de arbeidsplaats te stoppen of te verminderen. Lezen en downloaden doe je via www.abvv.be/brochures.

Oorzaken en ongelijkheid

▷ Kankerverwekkende stoffen op de werkvloer vinden we in:

- chemische agentia: derivaten van aardolie, metalen, asbest, silica, enzovoort;
- fysieke agentia: ioniserende stralen (x-stralen), uv-stralen;
- biologische agentia: hepatitis B-virus, hepatitis C-virus, enzovoort.

Maar ook de arbeidsorganisatie heeft een invloed op het aantal kankers als gevolg van een professionele activiteit. We weten dat de constante wijzigingen in uurroosters bij nacht- en ploegenarbeid een nefaste invloed hebben op de biologische klok en een hoger risico op kanker met zich meebrengen.

We moeten ook rekening houden met de mutagene agentia. Dit zijn stoffen en mengsels die genetische wijzigingen kunnen veroorzaken.

Tussen blootstelling aan de kankerverwekkende stof en het vaststellen van de ziekte zitten vaak vele jaren, soms 30 of 40 jaar. Hierdoor is het moeilijk de band tussen werk en ziekte vast te stellen.

We komen op verschillende manieren in contact met kankerverwekkende stoffen:

- ademhaling: we ademen gassen, dampen en rook, stof en nevels van sterke zuren in;
- fysieke inname: we eten of drinken op de arbeids-

plaats. Het voedsel en het bestek komen in contact met kankerverwekkende agentia. Hygiëne is in dat geval primordiaal;

- opname door de huid: huidcontact met kankerverwekkende stoffen;
- blootstelling aan natuurlijke ioniserende stralen (zonnlicht) of kunstmatige stralen (x-straling);
- injectie: snijdende voorwerpen, besmette injectiespuiten.

De blootstelling aan deze agentia doet het risicopeel sterk stijgen en vermindert de levensverwachting van de betrokken werknemers. Het is tijd om maximale preventie, bescherming en veiligheid in te voeren. De blootstelling aan de kankerverwekkende agentia zou gelijk moeten zijn aan nul.

Verskillende groepen werknemers ervaren een verschillende blootstelling aan kankerverwekkende stoffen op de werkvloer. Een Franse studie uit 2018 stelt een significant hoger risico op kanker vast voor de sectoren van de bouwnijverheid, vervoersondersteunende diensten (laden en lossen, opslag, sleepdiensten, schoonmaak...) en dienstverlening hoofdzakelijk verleend aan bedrijven, zoals de metallurgie en de metaalbewerking.

Zelfde rookgedrag, ander risico

De studie wijst op grote sociale ongelijkheid in mortaliteit. Een voorbeeld: arbeiders sterven drie keer vaker aan longkanker dan kaderleden, terwijl het

Kanker op het werk

De landbouw is één van de sectoren waar de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen aanzienlijk is.

▷ verschil in rookgedrag slechts 20 procent bedraagt tussen beide groepen. Tussen 45 en 54 jaar loopt een arbeider vier keer meer risico te overlijden aan kanker dan een hoger kaderlid.

In België bedroeg in 1993 het aantal gediagnosticeerde kankers 32.742 gevallen voor een bevolking van 10,1 miljoen inwoners. In 2016 waren dit er 75.696 op een bevolking van 11,3 miljoen, meer dan een verdubbeling in 23 jaar.

De vergrijzing van de bevolking verklaart niet volledig de stijging van het aantal kankers. Ook binnen een leeftijdsgroep neemt het aantal gevallen toe. Professor Samuel Epstein raamde de globale mortaliteit per kanker toe te schrijven aan het werk op ten minste 20 procent in de Verenigde Staten.

Met meer dan 80.000 overlijdens per jaar in Europa overschrijdt de mortaliteit wegens beroepsgerelateerde kankers ruimschoots de sterfte door arbeidsongevallen, en zijn deze kankers waarschijnlijk de hoofdoorzaak van overlijdens die verband houden met arbeidsomstandigheden.

Welke sectoren?

Volgens de in 2010 in Frankrijk uitgevoerde SUMER-enquête werd één op drie werknemers blootgesteld aan ten minste één chemisch product bij de uitoefening van zijn activiteit. De sectoren met de meeste blootstelling waren de bouwnijverheid (61%

van de werknemers wordt er blootgesteld), ziekenhuizen (55%), de industrie (45%) en de landbouw (43%). De blootstelling aan ten minste drie chemische agentia (meervoudige blootstelling) betreft bijna een derde van de werknemers in de bouwnijverheid en een kwart van het ziekenhuispersoneel. Jonge werknemers en werknemers in ondernemingen zonder vakbondsvertegenwoordiging worden nog vaker blootgesteld.

Volgens epidemioloog Ellen Imbermon worden de onderhoudswerknemers (installatie, onderhoud, afstelling en herstelling) vaker meer blootgesteld dan anderen aan kankerverwekkende agentia: 46 procent wordt blootgesteld aan twee of meer kankerverwekkende stoffen, bijna de helft.

Bij arbeiders zou één kanker op vijf verband houden met beroepsgerelateerde blootstelling. Bij mannen heeft meer dan 15 procent van de longkankers, meer dan 10 procent van de bloedkankers, ongeveer 10 procent van de blaaskankers, 45 procent van de neuskankers, 85 procent van de longvlieskankers... een beroepsgerelateerde oorzaak.

Momenteel schat het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek dat er op ongeveer duizend stoffen zowat 460 werden geïdentificeerd als kankerverwekkend of potentieel kankerverwekkend. Van de 111 stoffen die als bewezen kankerverwekkend voor de mens worden beschouwd, zijn er meer dan 60 aanwezig in de werkomgeving. ▶

Te weinig middelen voor inspectie en preventie

Dokter Jilali Laaouej is elke dag bezig met beroepskanker. Hij staat dicht bij vakbondskringen en afgevaardigden, en legt uit dat er nog veel werk aan de winkel is op vlak van preventie op de werkplek.

▷ “In België wordt onvoldoende gedaan om het risico op ziekte op te sporen, niet op het niveau van de arbeidsgeneeskunde noch op dat van de FOD Werk. Gegevens over blootgestelde personen zijn immers niet gecentraliseerd. Deze uitdaging is nog totaal niet aangegaan. Indien een werknemer, bijvoorbeeld, in de loop van zijn carrière van onderneming verandert, volgt zijn dossier hem niet. Zijn vroegere blootstelling aan één of meer potentieel kankerverwekkende producten staat nergens genoteerd.” Met andere woorden, indien een kanker die mogelijk verband houdt met een vroegere activiteit zich, zelfs jaren later, voordoet, berust het bewijs enkel op het geheugen van de werknemer. Dit is uiteraard problematisch ...

Te weinig personeel

Ondernemingen zijn verplicht de risico's te analyseren, meestal door een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. Enkele vzw's leveren in België dit werk, maar volgens dokter Laaouej is hun onpartijdigheid twijfelachtig. “We hebben te maken met structuren die sterk zijn gegroeid en die naast hun

taak van risicoanalyse voor de gezondheid van werknemers, hun dienstverlening aan ondernemingen, hun klanten, sterk hebben gediversifieerd. We merken dat deze agentschappen enigszins aan onafhankelijkheid inboeten en dat de efficiëntie hieronder lijdt. De FOD Werk moet de rol van ‘politieagent’ spelen, maar ook hier kampt men met een schrijnend tekort aan personeel en beschikbaar materieel. Ruw geschat zijn er 150 medewerkers beschikbaar voor heel België. We beschikken over zeer weinig middelen voor inspectie en preventie.”

Het gebrek aan politieke wil, gebrek aan erkenning van de ernst van de situatie, administratieve rompslomp en het lobbyen van ondernemingen ... Er zijn tal van obstakels om tot een echte doorbraak te komen in de preventie van beroepskankers. Vandaar dat het zo belangrijk is dat werknemers en afgevaardigden zeer goed geïnformeerd zijn. “Er vallen meer doden door beroepskankers dan door verkeersongevallen. Wie kaart dat aan?”

De zaak-Polypal: een gerechtelijke en menselijke lijdensweg na blootstelling aan benzeen

Het bedrijf Polypal verwerkte stalen spoelen tot geverfde profielen om schappen, rekken enz. te vervaardigen. Werken bij Polypal impliceerde onder meer taken zoals profileren, lassen, verven, ontvetten, schoonmaken en werken met oplosmiddelen met benzeen. Al deze bewerkingen werden in dezelfde hal en zonder bijzondere beschermingsmiddelen uitgevoerd. ABVV-leden voeren al jaren een strijd tegen

FEDRIS om het beroepsgelateerde karakter van hun kanker te laten erkennen via het lijststelsel. De periodes van blootstelling liepen van 1969 tot 2006. Op 1 april 2019 (!) kende het Arbeidshof van Luik via een arrest met terugwerkende kracht een schadeloosstelling toe, met inbegrip van een vergoeding voor begrafeniskosten en een lijfrente voor de overlevende echtgenoten. Op dat moment waren één

mannelijke en één vrouwelijke werknemer al overleden aan een multipel myeloom. De twee anderen, slachtoffers van een non-Hodgkinlymfoom, zijn gelukkig nog in leven. We willen hier hun moed, en die van hun families en vrienden, prijzen. Bij het afsluiten van deze editie, weten we niet of FEDRIS tegen deze beslissingen beroep zal aantekenen.

Kanker op het werk

Silicose is te vermijden

Silicose is een ernstige beroepsziekte veroorzaakt door blootstelling aan kristallijn silica. Werknemers in heel wat sectoren worden hierdoor getroffen. Maar meer kennis en preventie kan dit voorkomen, zegt Philippe Vigneron van de studiedienst van de Algemene Centrale ABVV.

▷ “Silica is één van de meest voorkomende mineralen ter wereld. Je vindt het in beton, glas, baksteen, tegels... Op zich is dat geen probleem maar bij blootstelling aan hitte of intense druk (door bijvoorbeeld schuren of slijpen) wordt het kristallijn silica. Bij langdurige inademing dringen de stofdeeltjes in de longen. Op termijn leidt dit tot verschillende ziektes waarvan silicose het grootste risico vormt. Deze longziekte leidt tot ademhalingsproblemen en is in sommige gevallen dodelijk. Silicose verhoogt bovendien de kans op longkanker. Volgens statistieken van FEDRIS waren er in 2017 124 overlijdens gelieerd aan silicose, dat is bijna evenveel als het aantal asbestslachtoffers.”

Kan je een concreet voorbeeld geven van een groot risico voor werknemers?

“Bijvoorbeeld de productie van composietsteen, een samenstelling van natuursteen, hars en kleurstoffen. De productie daarvan houdt grote risico's in voor de arbeiders die deze stenen produceren of bewerken. De meest betrokken sectoren zijn de chemie, keramiek, bouw, betonindustrie, cement, vezelcement, steenfabrieken, tegelwerken, steengroeven ...”

Zijn de preventiemaatregelen in de meeste sectoren voldoende?

“In de groeven en in de bouw is het verspreiden van silicastof moeilijker te controleren, en zelfs heel ingewikkeld bij bijvoorbeeld ontploffingen of het behandelen van de materialen. Al kan men de hoeveelheid silica in de lucht wel terugdringen door in een vochtige omgeving te werken. In andere sectoren zoals bijvoorbeeld de glassector – daar wordt silica gebruikt als grondstof voor het maken van glaspasta – zijn preventiemaatregelen veel gemakkelijker te implementeren.”

Wat kan er nog meer gebeuren en wat kan de inbreng van onze delegees daarbij zijn?

“De gevaren zijn absoluut niet onvermijdelijk. Drie elementen moeten centraal staan: goede informatie,

maatregelen om blootstelling te verminderen én een medische opvolging.”

“Het comité voor preventie en bescherming op het werk kan daarbij een proactieve rol spelen. Het begint met goede informatie voor werknemers over de gevaren van silica. Logischerwijs moeten alle werknemers die aan silica zijn blootgesteld, medisch worden opgevolgd en in het bijzonder elk jaar een radiografie van de thorax (longfoto) ondergaan. Werken in natte omgevingen helpt het stofniveau te verlagen. Men moet er ook aan denken om zichzelf te beschermen met stofmaskers wanneer het stof boven de grenswaarden is. De maatregelen kunnen opgenomen worden in het algemene preventieplan en het jaarlijkse actieplan.”

”

Informatie, beperking van de blootstelling én een medische opvolging moeten centraal staan

“De sociale partners hebben op Europees niveau al goede initiatieven genomen. In 2006 ondertekenden werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers uit veertien industriële sectoren een Europees Sociaal Akkoord over de gezondheidsbescherming van werknemers. Het hoofddoel van de overeenkomst was het minimaliseren van blootstelling aan silica om gezondheidsrisico's te voorkomen, te verminderen of te elimineren. Het akkoord wil ook de kennis van de mogelijke gezondheidseffecten van kristallijn silica te verbeteren. De bedrijven die de overeenkomst ondertekenden hebben zich ertoe verbonden de blootstelling aan silicium te minimaliseren.” ■

👉 **Ben je delegee en zit je met vragen? Surf naar www.abvv.be/brochures en download de brochure 'Doelstelling: nul kanker op de werkplek'.**

Vraag Antwoord

Uitkeringsgerechtigde werkzoekende en deeltijds aan de slag: recht op inkomensgarantie-uitkering?

PART-TIME JOB

Wanneer je als uitkeringsgerechtigde werkzoekende een deeltijdse job aanvat, kan je bovenop je loon een RVA-uitkering ontvangen, de inkomensgarantie-uitkering (IGU). Hierdoor verdien je in principe meer dan de uitkering die je ontvangt als je volledig werkloos blijft. De maatregel dient om mensen te activeren.

1 Aan welke voorwaarden moet je voldoen?

Om recht te hebben op een IGU:

- moet je het statuut 'deeltijds met behoud van rechten' hebben. Dit statuut betekent dat je recht moet hebben op volledige werkloosheidsuitkeringen, voor je een deeltijdse job aanvat die minstens 1/3de van een voltijdse job is. Het statuut vraag je aan bij het ABVV;
- mag je niet meer dan 4/5de werken;
- moet je per maand minder dan 1.593,81 euro bruto verdienen;
- moet je bij je werkgever een aanvraag doen voor een voltijdse job;
- moet je bij de VDAB of Actiris ingeschreven staan als: 'ik werk deeltijds, krijg uitkeringen en ben (nog steeds) op zoek naar ander werk'.

2 IGU, wat betekent dat concreet

- Je krijgt per uur dat je meer werkt dan 1/3de van de voltijdse arbeidsregeling, een toeslag.
- Hoe meer uren je werkt, hoe meer toeslag je krijgt en hoe meer je verdient. Wel mag het bedrag van je deeltijds loon en de IGU samen nooit méér zijn dan het loon dat je zou hebben als je voltijds werkt.
- De IGU wordt berekend volgens volgende formule: je werkloosheidsuitkering + een toeslag per uur dat je werkt boven de 55 uur per maand - je nettoloon.
- De toeslag per uur bedraagt 3,23 euro voor gezinshoofden, 2,27 euro voor alleenstaanden en 1,29 euro voor samenwonenden.

3 Hoe vraag je de IGU aan en wie berekent deze?

- Vooraleer je je deeltijds contract tekent, ga je langs bij de dienst werkloosheid van het ABVV. Deze dienst kijkt samen met jou of je aan de voorwaarden voldoet en wat dit financieel betekent.
- De medewerkers helpen je bij de aanvraag en informeren je over je verplichtingen. Ze

maken een dossier 'behoud van rechten' op en bezorgen dit aan de RVA. Je krijgt dan een controlekaart 'C3 deeltijds' die de gemeente waar je woont, moet invullen.

- Daarna moet je bij de VDAB of Actiris, of via je onlinedossier 'Mijn Loopbaan' bij deze instanties, aangeven dat je deeltijds werkt en een voltijdse job zoekt. De VDAB of Actiris vullen het formulier 'C131a werknemer' in of geeft jou een attest van inschrijving, die onze dienst werkloosheid aan jouw RVA-dossier toevoegt.

4 Zijn er nadelen of valkuilen verbonden aan deeltijds werken met een IGU?

Ja, je moet beschikbaar zijn voor voltijds werk en in orde zijn met je papieren.

- Tijdens de uitoefening van de deeltijdse job moet je bij je gemeente de controleformulieren C3-deeltijds laten valideren voor de volgende drie maanden. Op het einde van elke maand moet je de correct ingevulde papieren of elektronische controlekaart C3-deeltijds aan de dienst werkloosheid van het ABVV bezorgen.
- Na de stopzetting van de deeltijdse job kan je werkloosheidsuitkering lager zijn dan deze die je had voor de uitoefening van deze deeltijdse job. De uitkering vermindert immers naarmate je langer werkloos bent.

5 Hoe zit het met je beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt?

Wanneer je als deeltijds werknemer met een IGU niet kan aantonen dat je bijkomende uren of een voltijdse job zoekt, kan je je uitkering (tijdelijk) verliezen.

- 'Beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt' wil zeggen:
- dat je ingeschreven bent bij de VDAB of Actiris als werkzoekende voor een voltijdse job;
  - dat je ingaat op alle uitnodigingen van de VDAB of Actiris;
  - dat je actief en op een positieve manier meewerkt aan de begeleidingsacties die de VDAB of Actiris voorstelt en die je kansen op (meer uren) werk verhogen;
  - en dat je een passende job of opleiding aanvaardt.

Als je minder dan halftijds werkt, moet je de eerste twaalf maanden van je deeltijdse job bovendien actief werk zoeken. De VDAB controleert je zoekinspanningen als je in Vlaanderen woont en jonger bent dan 60 jaar. Kan je niet aantonen dat je actief naar voltijds werk zoekt, dan riskeer je een sanctie (schrapping van de uitkering). ■

➔ Om zelf de IGU te berekenen surf je naar www.abvv.be/bereken-je-inkomensgarantie.

➔ Vergeet niet dat deeltijds werken gevolgen heeft voor je uitkering en later voor je pensioen. Meer info hierover via www.vlaamsabvv.be/werklozenwerking of www.vlaamsabvv.be/loopbaanadvies.

Beloofd ... is beloofd

De verkiezingen van 26 mei zijn nog maar net achter de rug, en er plakken al 'BELOOFDISBELOOFD'-stickers op de verkiezingsaffiches. Het brein hierachter: de Algemene Centrale - ABVV. Ons doel? Ervoor zorgen dat de politici die morgen aan de macht zijn hun beloftes onthouden. En vooral, dat zij ze uitvoeren.

Het is natuurlijk altijd hetzelfde liedje: voor de verkiezingen vallen Sinterklaas en Kerstmis samen.

Opeens vinden alle eisen weerklank bij de partijen... bij bijna alle partijen, zelfs die waarmee wij nauwelijks iets gemeenschappelijk hebben.

Beloven is goed, maar zich aan de belofte houden, is beter. In de huidige context is het van cruciaal belang. Na de ravage van het hard neoliberalisme van de afgelopen vier jaar, met een aanslag op de sociale zekerheid en de afbraak van sociale verworvenheden, is het tijd om de schade te herstellen en om zich aan de verkiezingsbeloftes te houden.

Onder deze beloftes is er één die ons nauw aan het hart ligt: de verhoging van het minimumloon naar 14 euro bruto per uur of 2.300 euro per maand. Meerdere linkse partijen hebben deze eis gesteund en verschillende onder hen plaatsten het op hun programma. We kunnen daar alleen maar tevreden mee zijn. Ten eerste omdat deze maatregel de zwaksten onder ons helpt, maar ook omdat het een juiste maatregel is. Door het minimumloon te verhogen, wordt de waardigheid teruggegeven aan de werknemers die zich vandaag,

ondanks alle inspanningen, onder de werkende armen bevinden. Dit is simpelweg onaanvaardbaar.

Tijdens onze acties voor meer koopkracht op 14 mei hebben meerdere patronale organisaties schokkende uitspraken gedaan in de pers, beweerend dat een minimumloon van 14 euro onrealistisch is... Integendeel, we staan met beide voeten op de grond en geven blijk van gezond verstand en rechtvaardigheid. Onlangs verklaarde een econoom van de UGent: "Onder de regering-Michel is de koopkracht van de Belgen gestegen met 1.000 euro. Als we dezelfde evolutie hadden gekend als het Europese gemiddelde, was er sprake van 2.300 euro. De loonsverhoging is trouwens oneerlijk verdeeld." Onze eis om de rijkdom beter te verdelen, opdat werknemers eindelijk gerespecteerd worden, is legitiem.

De regering, welke het ook moge zijn (op het moment van schrijven zijn de stemmen nog niet geteld), zal de ravage, veroorzaakt door het hard neoliberalisme, moeten herstellen: index, pensioen, gezondheid, openbare diensten...

Nu moeten we het bloeden stoppen, zodat de wonden kunnen helen en de gezondheid terug kan keren. Dat is de missie van de nieuwe regeringen. We zijn alert en blijven waakzaam.

Eric Neuprez
Algemeen secretaris

Werner Van Heetvelde
Voorzitter

Glasnijverheid

Werknemers Durobor voelen zich bedrogen

Het faillissement van het glasbewerkingsbedrijf Durobor in Zinnik (Henegouwen) laat 146 werknemers op straat achter. Een sociaal drama en een wereld die zich sluit voor de werknemers die vele jaren lang lijf en leden hebben gegeven voor het bedrijf. “Alles voor niets”, dat is het gevoel waarmee zij opgescheept zitten. Stefano Fragapane, secretaris bij de Algemene Centrale - ABVV, die de werknemers de laatste jaren ondersteunde, is zelf ook aangeslagen door dit trieste einde.

Wat is het overheersende gevoel bij de werknemers sinds het aangekondigde faillissement op 30 april?

“Ze voelen zich bedrogen, ze blijven met een wrange nasmaak achter. Alle opofferingen die hen gevraagd werden sinds 2012 hebben zij geslikt. Hun loon werd met wel 20 procent geknipt, de extralegale voordelen werden afgeschaft. En wat te zeggen van de talrijke arbeidsplaatsen die verloren gingen? Ondanks deze tegenslagen bleven de werknemers erin geloven, gaven zij de hoop niet op.”

In 2017, toen de onderneming haar activiteiten hernam, werden tal van toezeggingen gedaan... middels nieuwe opofferingen door de werknemers.

“Klopt. Men vroeg de werknemers om te bewijzen dat ze zich konden dubbel plooiën voor de onderneming. Het aantal personeelsleden volstond op den duur niet meer om de productielijnen draaiende te houden. Sommige werknemers hebben drie weken aan een stuk gewerkt zonder rustdag. Zij hebben laten weten

aan de directie dat het ritme niet langer menselijk was, maar die weigerde een oplossing te zoeken. Sommige werknemers bezweken uiteindelijk onder de druk. Het beheer van het personeel verliep woelig.”

Hoe verliep het syndicaal werk in de onderneming?

“Het was een huzarenstukje. Elke herstructurering bleek een aanleiding om zich te ontdoen van een deel van de afvaardiging van de Algemene Centrale - ABVV. We moesten zonder oponthoud maken dat we de delegatie konden herstellen opdat we het overleg zouden kunnen in stand houden. Een overleg dat hoe dan ook onmisbaar is in dergelijke crisissituatie. We hebben geprobeerd breuken met het verleden te vermijden. Ik neem me in ieder geval voor om de moed te benadrukken die de werknemers van Durobor aan de dag wisten te leggen gedurende al die jaren. Op het moment van spreken kennen we de toekomst nog niet, maar weet dat wij hen zullen blijven ondersteunen, wat er ook gebeurt.” ■

In Memoriam Bob Bultynck

Met groot verdriet delen we je mee dat onze kameraad Bob Bultynck overleden is. Bob was gewestelijk secretaris van de voormalige afdeling Roeselare-Ieper bij de Algemene Centrale - ABVV.

We betuigen onze oprechte deelneming aan de familie.

Dienstencheques

Werknemers onvoldoende bescherming

Het dienstenchequesysteem is voor de huishoudhulp een enorme stap voorwaarts. Hoewel het hen een minimum aan sociale bescherming biedt, is er nog werk aan de winkel. Zo blijkt uit het memorandum van ABVV-Dienstencheques.

Dat hardwerkende huishoudhulp met diverse moeilijkheden geconfronteerd worden, is geen verrassing. Zo bedraagt hun minimumuurloon slechts 11,04 euro bruto. Een verhoging naar 14 euro per uur of 2.300 euro per maand is broodnodig, opdat huishoudhulp een waardig leven genieten.

Vaak zitten huishoudhulp ook gekneld tussen de liefde voor hun beroep en de problemen die hun job met zich meebrengt. Zo kennen huishoudhulp een groter overlijdensrisico. Medische controles zouden dit cijfer doen dalen.

Verder werkt een dienstenchequebedrijf, dat zijn omkaderende rol ten volle opneemt, als buffer tussen klant en werknemer. Ondersteuning van de consulenten is dus noodzakelijk en heeft een positieve invloed op de kwaliteit en werkbaarheid van de job.

In theorie zijn werknemers verplicht om minstens één vorming te volgen, echter heeft een kwart nog niet die kans gekregen van de werkgever. De middelen blijven vaak onbenut of worden misbruikt. Echte arbeidsduurvermindering moet mogelijk zijn binnen deze sector. Zo blijft de job werkbaar tot aan het pensioen en is er een betere balans tussen werk en privé.

Tot slot krijgen dienstenchequebedrijven wiens erkenning ingetrokken wordt, geen dienstencheques terugbetaald. Werknemers zijn hier vaak de dupe van, gezien zij geen loon meer uitbetaald krijgen en dus geen beroep kunnen doen op werkloosheidsuitkeringen. Dit is onaanvaardbaar.

🔗 Zin om meer te lezen over de moeilijkheden waarmee deze werknemers geconfronteerd worden? Surf naar www.abvvdienstencheques.be

Arbeidsvoorwaarden dé inzet van syndicale strijd

De gevolgen van ploegenarbeid, nachtwerk en flexibele uren zijn aanzienlijk in de chemiesector. Het voortbestaan van het demografiefonds, dat projecten voor welzijn op het werk ondersteunt, was voor ABVV Scheikunde een prioriteit tijdens recente onderhandelingen.

Een chemisch bedrijf dat de arbeidsomstandigheden wil verbeteren, kan een beroep doen op financiële ondersteuning van het Demografiefonds. Onlangs werd onderhandeld over het voortbestaan ervan. Andrea Della Vecchia, woordvoerder van ABVV Scheikunde, en Dany Van Cauwenbergh, die zich verdiepte in het Demografiefonds, getuigen.

Waarom was het noodzakelijk een sociaal akkoord te bereiken over de toekomst van het Demografiefonds?

Andrea: "Onze doelstelling is om zo nauw mogelijk bij de realiteit van de werknemers aan te sluiten, zodat het fonds beantwoordt aan hun verwachtingen."

Dany: "Een akkoord was noodzakelijk om nieuwe bedrijven te kunnen ondersteunen, maar ook om bedrijven die er reeds voordeel uit haalden, te ondersteunen met plannen die aan veranderende noden beantwoorden."

Andrea: "Werknemers uit kleine en middelgrote ondernemingen vormden ook een aandachtspunt. We willen nu de deuren van het fonds wijd openzetten voor deze ondernemingen."

Welke thema's brengt de toekomst?

Dany: "Onder meer digitalisering, want dat heeft dagelijks een impact op een toenemend aantal werknemers."

Andrea: "Vanaf nu tot 2024 zal het fonds ook het lot van werknemers van vijftig jaar en ouder, de arbeidsduur, en de balans tussen werk en privé benadrukken."

Andrea

Dany

🔗 Lees het volledige interview en vind meer informatie op www.abvvscheikunde.be

ABVV-Metaal aan tafel met straffe vrouwen in een mannenwereld

Vrouwen zijn serieus in de minderheid in onze Vlaamse metaalbedrijven. En ook binnen ABVV-Metaal en het ABVV zelf lopen de vrouwelijke delegees en secretarissen niet al te dik gezaaid. Maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat ze er helemaal niet zijn.

We stellen voor: Véronique Rogiers (vakbondssecretaris in West-Vlaanderen), Brenda Vanderdonck (vakbondssecretaris in Oost-Vlaanderen) en Carine Roelant (hoofddelegee op Barco). Miranda Ulens, Caroline Copers en Estelle Ceulemans, de algemene secretarissen van het federaal, Vlaams en Brussels ABVV vervolledigen het gezelschap.

Véronique en Brenda, jullie zijn de enige vrouwelijke secretarissen bij ABVV-Metaal.

Brenda: "Ondertussen werk ik al meer dan vijftien jaar bij ABVV-Metaal Oost-Vlaanderen. Daarvoor werkte ik op Volvo Trucks. Toen ik daar begon, werkten daar alleen maar mannen. Wij kwamen daar toen binnen met dertig vrouwen in één keer op een fabriek met meer dan duizend arbeiders. We werden nogal scheef bekeken. Maar ik werd er wel syndicaal actief en ben er ook reservedelegee geworden."

Véronique: "In 2007 ben ik vakbondssecretaris geworden. ABVV-Metaal zelf is ook nog altijd zeer mannelijk. Brenda en ik zijn als sinds 2008 de enige twee vrouwelijke secretarissen. Veel evolutie is er dus niet te zien. In onze bedrijven zien we zeer weinig vrouwen in technische functies. Met ons provinciaal opleidingsfonds TOFAM hebben we al enkele keren

een project gelanceerd waarbij vrouwen een lasopleiding kunnen volgen. En wat merk je? Dat mannen het soms nog zeer moeilijk hebben wanneer ze een vrouwelijke collega krijgen."

Carine, merk je dezelfde tendens bij Barco?

Carine: "Ik werk al vijftig jaar op Barco. Er zijn enorm veel dingen veranderd. Er was vroeger geen vakbond en veel discriminatie en willekeur. Niet alleen tussen jong en oud maar ook tussen man en vrouw. Zo mochten de mannen roken, terwijl dat voor vrouwen verboden was. Pas toen de vakbond er gekomen is, zijn veel van die zaken in positieve zin veranderd."

Wat zijn de gevolgen van vijf jaar regering-Michel op de arbeidsmarkt?

Estelle: "De voorbije vijf jaar is de werkloosheid in de drie gewesten gedaald. Maar de kwaliteit van de jobs is sterk achteruitgegaan. Ruim vier op tien Brusselaars hebben onvrijwillig een deeltijds contract. Bij de jongeren is het nog erger: 56,5 procent van de loontrekkenden onder de 25 is deeltijds aan het werk. Terwijl een baan juist zekerheid moet bieden en de mogelijkheid om op je eigen benen te staan. Wij vragen meer kwalitatieve en voltijdse jobs en een intensieve begeleiding van werkzoekenden."

Miranda: "Flexi-jobs, onbelast bijklussen, verhoging van het aantal toegestane uren, uitzendcontracten van onbepaalde duur... De federale regering vraagt meer flexibiliteit van de werknemers en geeft in ruil nog meer onzekerheid. Wat willen de ministers? Dat we, zoals in Amerika, drie of vier hamburgerjobs moeten combineren om het hoofd boven water te houden?"

Caroline: "In Vlaanderen wordt om de drie jaar de werkbaarheid van het werk gemeten, op basis van motivatie, stress, leermogelijkheden en het evenwicht tussen werk en privéleven. Die werkbaarheid gaat erop achteruit. 780.000 werknemers kampen met werkstressklachten. Vier werknemers op tien ervaren een problematische werkdruk, met heel wat langdurig ziekten tot gevolg."

Miranda: "Het is hoog tijd om het concept 'werk' anders te benaderen, met een collectieve arbeidsduurvermindering, respect voor collectief overleg en een betere begeleiding naar kwalitatieve banen."

Is de verrechtsing van de samenleving voelbaar in de bedrijven?

Brenda: "Veel werkgevers, vooral in kleine bedrijven,

Lees de volledige interviews in de laatste MagMetal! Deze editie staat volledig in het teken van prachtige én krachtige vrouwen die een verschil maken. Je leest hem online op abvvmetaal.be.

▷ zitten steeds vaker achteroverleunend in hun stoel. Ze hebben de wetgeving immers toch aan hun kant en ze beseffen dat. De krachtsverhoudingen zijn gewijzigd. Het rechtse beleid zorgt ervoor dat werkgevers niet altijd meer bereid zijn om te overleggen en niets extra willen geven aan de mensen. Ze gedragen zich alsof ze niets moeten, de bereidheid om compromissen te sluiten neemt af. Sociaal overleg is in hun ogen minder belangrijk.”

Carine: “Als je over politiek begint, dan merk je dat het zeer moeilijk is om collega’s te overtuigen om links te stemmen. Voor velen gaat het over niets anders meer dan migratie en ondertussen laten ze zich vanalles afpakken.”

Brenda: “De verrechtsing en de verzuring leggen veel druk op onze mensen. Onze delegees moeten heel vaak opbotsen tegen een negatieve perceptie. In ons syndicaal werk in de bedrijven stellen we vast dat steeds meer mensen de vakbond nodig hebben om hun individuele problemen op te lossen en niet voor iets anders. In het stemhokje stemmen ze dan doodleuk rechts en tegen hun eigen portemonnee. Die tendens omkeren is een grote uitdaging.”

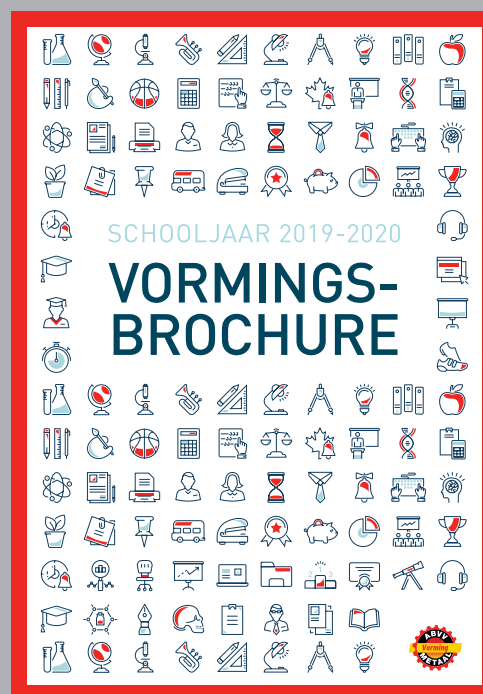
Véronique: “Weet je wanneer we onze boodschap het best kunnen brengen? Als mensen geconfronteerd worden met een herstructurering. Ze dreigen zelf werkloos te worden en plots zien ze in dat werklozen dan toch geen profiteurs zijn, dat het iedereen kan overkomen. Dan pas kun je velen overtuigen van het belang van solidariteit: wanneer ze er zelf van zeer dichtbij mee geconfronteerd worden.”

Caroline: “Sinds de jaren ‘80 is de economie in de ban van het neoliberalisme dat ervan uitgaat dat alles goed komt als je bedrijven zo veel mogelijk vrij spel geeft. Die ideeën zitten ingebakken in de publieke opinie. Maar er waait zeker een nieuwe wind op heel specifieke thema’s, zoals klimaat. Als vakbond hebben wij daarin een rol te spelen. Want klimaat gaat over wonen, energie, mobiliteit, de omschakeling van bedrijven... En over de omscholing van onze werknemers.”

Estelle: “De transitie naar een duurzame samenleving lukt alleen als we de welvaart beter herverdelen.”

Miranda: “Als vakbond moeten we een tegengewicht bieden en kritisch blijven voor een beleid dat de sociale bescherming pootje lapt en knipt in de koopkracht van de mensen. Want als wij het niet doen, wie houdt die conservatief rechtse partijen dan nog tegen? Wij gaan voor een warm, sociaal en eerlijk België.” ■

Vormingsbrochure 2019-2020 nu online!

De nieuwe vormingsbrochure is er. Je krijgt een duidelijk overzicht van de module- en specialisatievormingen, maar ook de studiedagen van de vormingsdienst van ABVV-Metaal in schooljaar 2019-2020. Je vindt er de nodige praktische informatie.

De metaalvorming is het hart van onze metaalcentrale. Ze levert stuk voor stuk gemotiveerde en mondige vakbondsmilitanten af die weten hoe de belangen van hun collega’s te verdedigen.

➤ Meer weten? Bekijk de vormingsbrochure op www.abvvmetaal.be/downloadzone

BTB zet bagagisten in de bloemetjes

Op vrijdag 3 mei organiseerde de Belgische Transportbond de vierde editie van de 'Dag van de Bagagist'. Op de luchthavens versleuren de bagagisten dagelijks tot dertig ton bagage. BTB bedankte niet alleen de bagagisten, maar informeerde ook de vertrekkende reizigers: zonder bagagist geen vliegreis.

BTB-voorzitter Frank Moreels: "Reizigers denken maar al te vaak dat alles volledig machinaal gebeurt. Verkeerd gedacht. Hun valies komt allerm minst rechtstreeks van de transportband aan de incheckbalie naar hun vliegtuig. De bagagisten kruipen letterlijk op hun knieën in de vliegtuigen om de koffers te stapelen of uit te laden. Een bagagist sleurt tot dertig ton per dag."

Zij werken in moeilijke omstandigheden en krijgen daarvoor geen erkenning. Frank Moreels: "Door de zware fysieke belasting is dit geen job die je een hele carrière volhoudt. Velen hebben knie- en elleboogproblemen. Daarnaast gaat het vaak ook over deeltijdse jobs. Door de antisociale pensioenpolitiek van de regering zullen ook bagagisten, een zwaar beroep bij uitstek, jaren langer moeten werken. Daarom is een bedankje zeker op zijn plaats."

Mohamed 'Momo' Oulbacha
Sinds 2007 bij Aviapartner in de
Luikse luchthaven

"Veertig minuten hebben we tussen aankomst en vertrek van een vliegtuig. Dat wil zeggen dat we minder dan drie kwartier hebben om de bagage uit het vliegtuig te halen en de koffers voor de volgende vlucht te laden. Ondertussen wordt het vliegtuig binnenin ook gepoetst. Dat is niet altijd een lachertje, zeker niet als de ploeg niet volledig is. Niet alleen de tijdsdruk is dan groter, ook de fysieke arbeid is zwaarder, omdat je het tekort aan personeel moet opvangen. Toch doe ik deze job nog altijd supergraag. Het respect van de passagiers en de voldoening als je met je ploeg erin geslaagd bent om een vliegtuig op tijd te laten vertrekken, onvoorstelbaar!"

"De andere kant van de medaille is dat dit werk fysiek zeer belastend is. De tijdsdruk weegt ook en dikwijls is er van de werkgever uit weinig respect tegenover de werknemers. Ongeacht die nadelen, proberen we erop de werkvloer altijd het beste van te maken."

Serhat Bayar
Al zeven jaar bij Aviapartner op
de luchthaven van Zaventem

“Er zijn zowel voor- als nadelen aan mijn job. Het grootste voordeel is dat ik mijn maand zelf een beetje kan inplannen. Maar wat voor mij een groot nadeel is, is dat het een zwaar beroep is en het niet eens als dusdanig wordt erkend door de regering. Het is een job die zeer belastend is voor het lichaam. Zware koffers versleuren, maar niet alleen dat. Ook de slechte luchtkwaliteit is een aanslag op onze gezondheid, samen met de shifts die soms heel onze biologische klok overhoop gooit. Maar ik doe deze job ongelooflijk graag. Geen dag is dezelfde, er is enorm veel variatie op het werk. Nog een groot pluspunt zijn de toffe collega's. Dit doet me elke dag met plezier naar het werk komen.”

Tamer Magdy
Al zestien jaar bij DHL Aviation
op de luchthaven van Zaventem

“Het voordeel in een internationaal bedrijf is dat je enorm veel leert. Je leert verschillende soorten mensen kennen en komt dagelijks in aanraking met diverse culturen door de verschillende nationaliteiten van mensen die je op het werk tegen het lijf loopt. Elke job heeft voor- en nadelen. De grote nadelen voor mij zijn dat ik mijn familie mis en dat ook mijn sociale leven onder mijn werk lijdt. Maar dit is bij elke nachtwerker wel een beetje denk ik. Het sociale aspect wordt wel gecompenseerd, doordat ik op het werk dagelijks een goed contact heb met mijn collega's. Bovendien is het op mijn werk altijd een beetje 'vakantie'. Mensen vertrekken op reis en dat geeft wel een leuke sfeer. De zekerheid van tewerkstelling is ook een pluspunt.”

Sp.a bezoekt Gentse haven

Het is niet voor het eerst dat sp.a de haven van Gent bezoekt. Meestal zijn Kathleen Van Brempt en Karin Temmerman bij zo'n havenbezoek aanwezig. Deze keer mochten we ook Monica De Coninck verwelkomen.

Er werden gesprekken gevoerd met havenarbeiders en alle sp.a-dames waren aanwezig bij de middag-aanwerving. Dit bezoek kwam zeer gelegen, omdat er recentelijk een aanval vanuit VOKA tegen de wet-Major werd gelanceerd. Kathleen kon hierop een weerwoord formuleren en verwijzen naar de problemen met (schijn)zelfstandigen die havenarbeid verrichten in de Gentse haven.

Kathleen Van Brempt moeten we zeker niet meer voorstellen aan de havenarbeiders. Zij verdedigt al jaren met succes de wet-Major in het Europees parlement. Maar ook op Karin Temmerman kan de BTB altijd rekenen om ons te helpen waar nodig. Zo kwam zij recent nog tussen in de Gentse gemeenteraad om te protesteren tegen de (schijn)zelfstandigen die sociale dumping, een sluipend gif voor onze maatschappij, op die manier ook in de havens laten infiltreren.

ZZPPS en ABVV Horval tekenen solidariteitsakkoord

”

In de Europese context is samenwerking op links essentieel

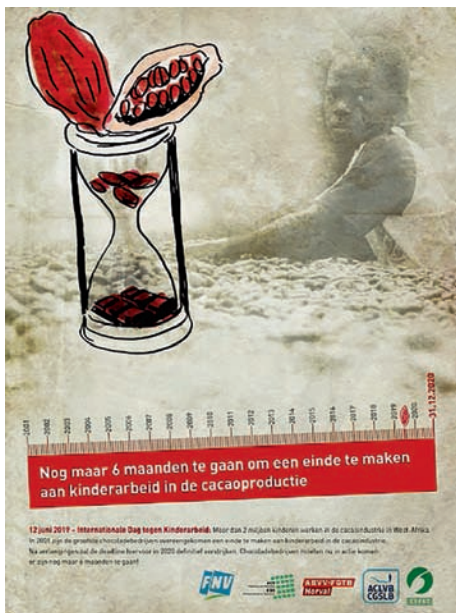
Begin mei tekenden ABVV HORVAL en de Poolse vakbond ZZPPZ een solidariteitsakkoord voor hun sectoren. Het akkoord staat in voor een betere belangenverdediging van de werknemers en op deze manier willen de twee vakbonden een linkse syndicale pijler versterken.

Voortaan geldt het 'lidmaatschap' in beide landen en zal de Poolse werknemer die in België werkt meteen lid kunnen worden van ABVV Horval. Wanneer hij terugkeert naar zijn thuisland, zal zijn syndicale anciënniteit in rekening genomen worden. Dit geldt uiteraard ook in omgekeerde richting.

De twee organisaties zullen elkaars leden op de juiste wijze ondersteunen met de nodige informatie, juridische consultaties en begeleiding. Indien er onduidelijkheid is rond de arbeidsvoorwaarden van de leden, kunnen er vergaderingen worden georganiseerd en collectieve dossiers met politieke doeleinden opgesteld worden.

In de Europese politieke context is het essentieel om samen te werken onder linkse vakorganisaties. Ter herinnering: niet alle vakbonden zijn links waardoor ze het systeem dat werknemersrechten aanvalt, enkel willen verzachten maar niet wijzigen.

ABVV Horval is verheugd over het akkoord, waarmee de internationale syndicale solidariteit versterkt wordt. ■

Nationale actiedag

Op 14 mei 2019 werden in heel het land tal van vakbondsacties georganiseerd. Onze militanten kwamen massaal op straat om hun rechten op te eisen. Tijdens de onderhandelingen voor een interprofessioneel akkoord werd een erbarmelijk voorstel gedaan voor een verhoging van het minimumloon met tien eurocent per uur. Dit lieten we niet passeren en we kwamen op straat om neen te zeggen tegen de minderheidsregering die ons een loonmarge van 1,1 procent wil opleggen.

Wij willen een waardig loon en dat is haalbaar. We zijn het beu om de eindjes aan elkaar te moeten knopen voor het betalen van de rekeningen. Het is onaantvaardbaar dat er vandaag nog altijd werkende armen zijn.

Oplossingen zijn er zeker: verhoging van het minimumloon tot 14 euro bruto per uur ofwel 2.300 euro bruto per maand (ABVV Horval lanceerde deze actie en ondersteunt deze eis), een automatische indexering van de lonen in functie van de reële kostprijs van het levensonderhoud, een minimumpensioen van 1.500 euro netto per maand, het behoud van de loonsverhoging volgens anciënniteit, een rechtvaardigere fiscaliteit en toegankelijk en kwalitatief openbaar vervoer.

Waarom wordt dit niet toegepast? Alleen omdat onze politici dit niet willen? Dat is niet de enige reden. Het

heeft ook te maken met de banden die deze regering van MR en N-VA onderhoudt met het patronaat, vooral het VBO. Dit kan niet meer en het moet veranderen.

Daarom hebben we de toekomstige regering er nog eens aan herinnerd wat onze eisen zijn. Het is tijd dat de werknemers gehoord worden. Bedankt voor jullie mobilisatie. ■

ABVV Horval viert 1 mei

Ieder jaar op 1 mei vieren wij met vreugde de Dag van de Arbeid. Ook dit jaar kwamen de vakbonden samen over het hele land om de werknemers in de bloemen te zetten. De toespraken waren meer politiek getint dan de voorbije jaren. Er weerklonk vooral de wil om komaf te maken met de huidige rechtse regering, die de meest sombere geschiedenis heeft geschreven voor werknemers, en voor de maatschappij in het algemeen. Een gemeenschappelijke wil voor alle militanten: dit nooit meer.

Vrouwen, jongeren, gepensioneerden, sociale uitkeringsgerechtigden, allemaal voelden ze de gevolgen van de maatregelen van regering-Michel. Het is belangrijk om voor verandering te kiezen en om op 26 mei links te stemmen. ■

Studiedag BBTK Handel

Welke toekomst voor de grootdistributie?

Al jaren vraagt de BBTK een discussie met werkgeversfederatie Comeos over de toekomst van de handelssector. De sector verandert sterk door evoluerend consumentengedrag, de sterke concurrentie en natuurlijk de digitalisering en de impact daarvan op ons leven. In 2017 ging maar liefst 10,05 miljard euro naar online aankopen. Die tendens zal exponentieel toenemen. Uit recente prognoses blijkt dat de verkoop via e-commerce dit jaar in België met 40 procent zal stijgen. De verwachte omzet in 2019 bedraagt 14 miljard euro op basis van een gemiddelde maandelijkse uitgave van 150 euro door de e-shoppers.

E-commerce vormt een echte uitdaging voor de handelssector, maar zo zijn er nog: de prijzenoorlog, de filialisering, de korte keten...

Die uitdagingen nopen de sector ertoe kritisch te blijven en na te denken over het eigen ontwikkelingsmodel, anders dreigen we naar nieuwe herstructureringsplannen af te glijden. Uiteraard zijn de 250.000 werknemers van de sector de grootste slachtoffers van die massale veranderingen, want zij zijn de eerste variabele factoren die bovendien onder steeds grotere werkdruk staan met een alsmaar onzekerdere toekomst voor ogen.

Daarom verzamelde de BBTK op 6 mei zo'n 200 militanten voor een studiedag om een antwoord te formuleren op al deze uitdagingen en meer. Welke toekomst voor de grootdistributie? Hoe kunnen wij als vakbond bijdragen aan een sterke handelssector?

Uitdagingen en gevaren

We mochten Pierre-Alexandere Billiet verwelkomen, CEO van de Gondolagroep en auteur van enkele boeken over het succesvol starten van e-commerce. Zijn kennis van zaken bood ons een interessant inzicht in de uitdagingen en gevaren voor de sector.

Hij stelt het als volgt: "De werknemersvertegenwoordigers spelen een doorslaggevende rol voor de toekomst van de grootdistributie. E-commerce is geen fataliteit maar er moeten antwoorden op geboden worden. De impact ervan is nog niet totaal. Pas binnen een twintigtal jaar zullen we kunnen merken hoe ver de gevolgen reiken. Daarom moeten we nu anticiperen."

Wist je trouwens dat online verkochte goederen niet altijd worden toegevoegd aan het zakencijfer van de winkels? Dat is een van de gevaren. Want zo komen de filialen van ketens die net inzetten op e-commerce soms in de problemen. E-commerce verandert de handel dus. Maar het is niet de enige omslag in de sector.

Al enkele jaren is een ware prijzenoorlog tussen de grote merken aan de gang, met een tendens naar gratis producten, bijvoorbeeld 1+1 gratis. Billiet ziet dit commerciële model op basis van een prijzenoorlog als potentieel vernietigend voor commerciële en ecologische waarde. Dit moet dringend herzien worden en er moeten alternatieve oplossingen worden gevonden. Volgens Billiet is een mogelijke piste om het commerciële model te hervormen,

ruimer te gaan nadenken over wat hij een 'ecosysteem' noemt en uit de logica van de prijzenoorlog te stappen.

Elke speler in de handelssector zou zich de vraag moeten stellen wat de impact is van de verschillende 'resources' (grondstoffen, tewerkstelling, leveranciers...). Betrokkenheid en samenwerking tussen alle actoren rond een duurzaam ecosysteem zijn onontbeerlijk.

Volgens een recente studie wil de consument tegen 2020:

- Keuzevrijheid
- Tijd (belangrijker nog dan geld)
- Veiligheid want de consument voelt zich niet veilig (allergieën, gevaarlijke producten, enzovoort)
- Een beloning voor zijn inspanningen

E-commerce valt niet te stoppen

De elementen die tijdens deze studiedag naar voren kwamen, zijn duidelijke lijnen waarmee we in de toekomst rekening moeten houden.

Alle deelnemers zijn zich er van bewust dat wij als vakbond, maar ook zij als werknemer, voor grote uitdagingen staan. De wereld en de consument veranderen. We kunnen e-commerce niet tegenhouden. Daarom moeten we er op toezien dat er door e-commerce geen jobs verloren gaan of dat arbeidsvoorwaarden erop achteruit gaan.

De BBTK blijft waakzaam dat dit niet gebeurt. We staan daarom ook altijd open voor een constructieve discussie met de werkgeversfederatie van de handelssector. ■

BBTK fietst opnieuw tegen kanker!

Het is ondertussen een traditie. Tijdens het Hemelvaartweekend geven duizenden coureurs het beste van zichzelf in de 1000km tegen kanker. Ook dit jaar is de BBTK met twee ploegen van de partij. Dit jaar is trouwens een speciale editie: het is de tiende keer dat de 1000km plaatsvindt. Wij waren er van in het begin bij. Dit is dus voor ons ook een beetje een jubileum. Onze voorzitter Erwin De Deyn doet daarom een extra inspanning en zal twee ritten meefietsen. Een eerste rit van Mechelen naar Antwerpen op 30 mei en de laatste rit van Oudenaarde naar Mechelen op 2 juni.

Dit jaar geven we bovendien een speciale brochure uit 'Werk en kanker'. Daarin staan een aantal antwoorden op vragen die werknemers met kanker zich kunnen stellen. Ook wie wil zorgen voor iemand met kanker kan nuttige informatie vinden in deze brochure. Houd onze website www.bbtk.org in de gaten voor meer info.

Wil je ons team steunen, dan kan dit door een gift te storten op het rekeningnummer van Kom op tegen Kanker (BE14 7331 9999 9983) met vermelding van 'GIFT' (belangrijk!) en de negencijferige code van ons team: 170210871.

Alle supporters zijn welkom!

Teleportatie is nog niet mogelijk

Lees de nieuwe Squared Mobiliteit en vind de beste manier om op het werk te geraken.

Vanaf 1 maart 2019 is het mobiliteitsbudget een feit. Het laat werknemers met een bedrijfswagen de mogelijkheid te kiezen voor alternatieve en milieubewustere vervoersmiddelen om vlotter op het werk te geraken. Je kan er alles over lezen in onze nieuwe Squared Mobiliteit. We geven alvast de basisprincipes mee.

Wat is het mobiliteitsbudget?

Dit is het bedrag dat je ter beschikking krijgt van je werkgever als je ervoor kiest af te zien van de bedrijfswagen waarover je beschikt of waarop je recht hebt. Op dit bedrag zijn specifieke regels van toepassing wat betreft arbeidsrecht, sociale zekerheid en fiscaliteit. Deze variëren sterk naargelang de manier waarop je het mobiliteitsbudget wil besteden.

Wie heeft recht op een mobiliteitsbudget?

Niet iedereen komt in aanmerking. Ten eerste moet je werkgever het initiatief nemen om dit mogelijk te maken. Hij kan dit invoeren voor het hele bedrijf, een bepaalde afdeling of voor bepaalde categorieën werknemers. Het kan ook zijn dat er voorwaarden verbonden zijn aan het mobiliteitsbudget. Deze mogen uiteraard niet willekeurig zijn.

Wat zijn de verschillende mogelijkheden?

Er zijn drie mogelijkheden:

- je krijgt een budget per maand, dit is gebruikelijk bij leasingformules;
- je krijgt een budget per jaar, dit is gebruikelijk bij aangekochte wagens;
- je kan kiezen uit bepaalde types bedrijfswagen waarvan de lijst door je werkgever werd samengesteld

Wat krijg ik dan in de plaats van mijn wagen?

Binnen het mobiliteitsbudget zijn er drie pijlers.

- je kiest een milieuvriendelijkere wagen
- je kiest voor duurzame vervoersmiddelen, en diensten zoals fietsen, openbaar vervoer, deelsystemen, carpooling...
- je kiest voor cash

Je kan zelfs kiezen voor een combinatie van de pijlers. Vanaf de eerste dag van de maand waarin je een mobiliteitsbudget krijgt, moet je werkgever niet meer tussenkomen in de kosten verbonden aan het woon-werkverkeer, ongeacht het gebruikte vervoermiddel.

Wat bij deeltijds werken na de instap?

Het mobiliteitsbudget wordt vastgelegd op het moment dat je je bedrijfswagen inlevert. Alleen een functiewijziging heeft invloed op het budget. Als je beslist deeltijds te gaan werken, heeft dit dus geen invloed op het mobiliteitsbudget. Tenzij je door deeltijds te werken het recht op een bedrijfswagen zou verliezen. Als deeltijds werken leidt tot het betalen van een eigen bijdrage voor de bedrijfswagen, kan de werkgever eveneens het mobiliteitsbudget verminderen.

Hoe kan ik het mobiliteitsbudget aanvragen?

Wil je gebruikmaken van het mobiliteitsbudget (onder voorwaarde dat dit in jouw bedrijf kan) dan moet je een schriftelijke aanvraag doen bij je werkgever. Dit kan per brief of per e-mail. Je werkgever kan beslissen niet op de aanvraag in te gaan. Hij kan dit doen op basis van geoorloofde criteria en moet dit schriftelijk meedelen.

Als je werkgever akkoord gaat bezorgt hij je op voorhand alle informatie rond de wijze waarop het mobiliteitsbudget wordt berekend en het bedrag. Je kan dan nog beslissen je aanvraag terug te trekken op basis van die informatie. ■

➔ Meer weten?
Surf naar www.bbt.org.
Nog vragen? Contacteer
je lokale afdeling.

POWERED BY ABVV SENIOREN

BLAD, STEEN... SCHAARS BUDGET VOOR JOUW GEZONDHEID!

Gezondheid is geen spel.

Verlaag meteen de medische kosten!

#moetenkiezenisverliezen

5 EISEN VOOR EEN BETAALBARE GEZONDHEIDSZORG

- » Gezondheidszorg is een basisrecht
- » Stop de besparingen op de sociale zekerheid
- » Automatische toekenning van de Verhoogde Tegemoetkoming
- » Stop de torenhoge supplementen voor een éénpersoonskamer
- » Volledige transparantie over de meest betaalbare behandeling

Wijziging gezins- of werksituatie

Verminderde ledenbijdrage

- Volledig werklozen
- Zieken
- Sommige deeltijdse werknemers
- Bruggepensioneerden
- Gepensioneerden
- Studenten

betalen een verminderde bijdrage voor hun ABVV-lidmaatschap

Als je gezins- of werksituatie wijzigt moet je ons hierover zo snel mogelijk informeren. Dit kan je in al onze kantoren. Zie www.abvvantwerpenkantoren.be en www.abvvmechelenkempenkantoren.be voor de adressen en openingsuren.

Je kan wijzigingen ook doorgeven aan onze diensten lidmaatschap

- Voor regio Antwerpen: 03 220 66 30 of lidmaatschap.antwerpen@abvv.be
- Voor Mechelen + Kempen: 015 29 90 66 en 014 40 03 11 of ledenadministratie-mk@abvv.be

Teveel betaalde bijdragen, wegens niet tijdig inlichten van ABVV-regio Antwerpen, worden slechts terugbetaald met zes maanden terugwerkende kracht van het lopende dienstjaar. In de regio Mechelen+Kempen hangt de regeling terugbetaling teveel betaalde lidgelden af van de beroepscentrale waarbij je aangesloten bent.

Opgelet: Werklozen dienen een adreswijziging eerst persoonlijk te melden aan het plaatselijk VDAB-kantoor en dan aan het ABVV. Een wijziging in gezinstoestand moeten werklozen persoonlijk melden op hun ABVV-kantoor. Niet of niet correct aangeven van deze wijzigingen kan de werkloosheidsvergoeding in gevaar brengen. ■

Info kantoren

Sluiting kantoor Berlaar

Op 8 mei 2019 sluit het ABVV-kantoor in Berlaar. Het is een moeilijke keuze die we moeten maken om een verdere verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening te garanderen. Wij blijven uiteraard beschikbaar voor onze leden. Die kunnen vanaf 8 mei terecht in de onze kantoren in:

- Heist-op-den-Berg • Herentals • Lier

Alle informatie over onze kantoren en hun openingsuren vind je op www.abvvmechelenkempenkantoren.be

Is het ABVV in Berlaar je vertrouwde kantoor en heb je toch op een andere manier ondersteuning nodig? Neem dan contact met ons op via mechelenkempen@abvv.be of op 015 29 90 66.

Gesloten wegens feestdagen

Wegens wettelijke feestdagen zijn alle ABVV-kantoren in de provincie Antwerpen gesloten op:

- **donderdag 30 mei**
- **maandag 10 juni**

De kantoren van ABVV Mechelen+Kempen zijn wegens een brugdag ook gesloten op:

- **vrijdag 31 mei**

Een overzicht van de ABVV-kantoren in de regio's Mechelen en Kempen vind je op www.abvvmechelenkempenkantoren.be.

Gesloten wegens personeelsopleiding

Wegens een opleidingsdag voor de medewerkers zijn alle ABVV-kantoren in de regio Antwerpen gesloten op **dinsdag 18 juni**. Een overzicht van de ABVV-kantoren in de regio Antwerpen vind je op www.abvvregioantwerpenkantoren.be.

Agenda

27 mei 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Info- en doe-sessie voor werkzoekenden
ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

30 mei**ABVV-kantoren gesloten**

Wettelijke feestdag

31 mei**kantoren ABVV Mechelen+Kempen gesloten**
Brugdag**3 juni 13.30u****Basisinfo voor werklozen**

Infosessie voor werkzoekenden
ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

4 juni 10u**Bedrijfsbezoek DAF Westerlo**

Afspraak 9.45u aan onthaal
Inschrijving tot 2 weken vooraf:
mechelenkempen@linxplus.be

7 juni 9.30u**Vergadering Werklozencomité**

ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
inschrijven: 03 220 67 20
werklozenwerking.antwerpen@abvv.be

10 juni**ABVV-kantoren gesloten**

Wettelijke feestdag

13 juni 15u**Geleid bezoek aan een Vrijmetselaarstempel**

Organisatie Linx+. Rondleiding door een logebroeder

Reyndersstraat 43, 2000 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

13 juni 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doe-sessie voor werkzoekenden
ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

17 juni 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doe-sessie voor werkzoekenden
ABVV, Dorpsplein 9, 2950 Kapellen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

18 juni**Kantoren ABVV-regio Antwerpen gesloten**
Opleidingsdag medewerkers**1 juli 13.30u****Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doe-sessie voor werkzoekenden
ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

8 juli 13u**Bedrijfsbezoek Duvel Moortgat**

Afspraak 12.45u aan onthaal
Inschrijving tot 2 weken vooraf:
mechelenkempen@linxplus.be

22 juli 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doe-sessie voor werkzoekenden
ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

5 augustus 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doe-sessie voor werkzoekenden
ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
Inschrijven: 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

26 september 8u**Met Linx+ naar Pairi Daiza**

Uitstap met de bus naar de Henegouwse
dierentuin.
Van Stralenstraat (zijde Koninklijk Atheneum),
2060 Antwerpen
Inschrijven: tel. 03 220 66 13
adviespunt.antwerpen@abvv.be

15 oktober 9u**Bedrijfsbezoek Lu Herentals**

Afspraak 8.45u aan onthaal
Inschrijving tot 2 weken vooraf:
mechelenkempen@linxplus.be

19 november 13.30u**Bedrijfsbezoek Aurubis Olen**

Afspraak 13.15u aan onthaal
Inschrijving tot 2 weken vooraf:
mechelenkempen@linxplus.be

Meer info?

www.abvv-regio-antwerpen.be
www.abvvmechelenkempen.be
Volg ABVV-regio Antwerpen
op Facebook

Ensemble geeft je zelfvertrouwen een boost

In mei gaf ensemble voor de tiende keer een styling-sessie aan werkzoekende vrouwen. Dit keer was Diest onze uitvalsbasis.

De missie van Ensemble is vrij eenvoudig: zorgen dat alle vrouwen, ook zij die al een tijdje werkloos zijn, hun zelfvertrouwen herwinnen zodat ze met meer enthousiasme gaan solliciteren, en dus meer jobkansen krijgen.

Ensemble gelooft erin dat wanneer vrouwen zich goed voelen in hun kleren, dit ook een enorme boost geeft aan het zelfvertrouwen. Dat is wat je nodig hebt om je droomjob te vinden: een goeie dosis zelfvertrouwen. Combineer dit met het loopbaanadvies van de ABVV loopbaanconsulenten en je bent er klaar voor.

Bianca verliet de set van Ensemble met een prachtige outfit, een brede glimlach en een nieuwe dosis zelfvertrouwen. "Ik ben de uitdaging aangegaan en ben heel tevreden met het resultaat. Ik heb er een goed gevoel van gekregen. Deze make-over is een echte aanrader."

Linda is blij dat ze deze kans gekregen heeft. "Ik voel mij veel zelfzekerder en heb heel wat geleerd over mezelf. Het Ensemble-team is echt geweldig."

Styliste Els: "De bedoeling is dat vrouwen zelf een outfit samenstellen, waarin ze zich zo goed mogelijk voelen. Die keuze stellen we dan bij op basis van lichaams- en kleurtype. Zo geven we de deelnemers ook heel wat tips en tricks mee." ■

In memoriam: Fons De Kock

15 september 1937 - 25 april 2019

Gewezen hoofdafgevaardigde ABVV
Metaal bij Renault Vilvoorde
Gewezen lid Uitvoerend Bestuur
ABVV Metaal Vlaams-Brabant
Gewezen lid seniorencommissie
Medewerker van sp.a en natuurlandpunt

Fons De Kock is op 25 april van ons heengegaan. Iedereen zal hem herinneren als een gedreven syndicalist, die opkwam voor de belangen van zijn mensen, zijn arbeiders. Dit waren dan vooral de arbeiders van Renault Vilvoorde.

In de loop van de jaren '60 stapte Fons over van de wegenbouw naar het fabriek, Renault Vilvoorde. De lonen lagen er hoger en dat gaf wat meer financiële ruimte om zijn kinderen de mogelijkheid te geven te studeren.

Vrij snel werd Fons opgemerkt door de syndicale delegatie van het ABVV bij Renault, maar ook door zijn

toenmalige collega's. Fons verdiepte zich al gauw in de vakbondswerking en volgde kaderschool op vrijdagavond en zaterdagvoormiddag en trok twee maal per jaar een week naar het vormingscentrum van de Metaal in Melreux.

In de loop van de jaren '70 werd Fons hoofdafgevaardigde voor het ABVV bij Renault. In zijn syndicale werking was hij een voorbeeld voor ons allen. Fons zou ook jarenlang een belangrijk lid zijn van het Uitvoerend Bestuur van de Federatie ABVV Metaal Vlaams-Brabant.

Ook na zijn brugpensioen in 1989 bleef hij actief in de senioren-

commissie, waar hij de belangen van de bruggepensioneerden en gepensioneerden verdedigde.

Fons, bedankt voor de goede samenwerking en voor alles wat je voor de arbeiders en de vakbond hebt gedaan. Ook zijn echtgenote Nelly en zijn kinderen bedanken wij voor de steun die Fons van hen kreeg bij het vakbondsgebeuren.

De werknemers van Renault, de militanten, de afgevaardigden en het secretariaat van ABVV Metaal Vlaams-Brabant

Ontdek ABVV loopbaanbegeleiding

ABVV geeft je kracht

Al een tijd aan de slag via interim en heb je het gevoel op een eindeloze weg te zijn beland? Kom naar één van onze infomomenten en ontdek wat ABVV loopbaanbegeleiding voor jou kan betekenen.

- 5 juni van 20 tot 21u
- 6 juni van 10 tot 11u of van 14 tot 15u
- 26 juni van 10 tot 11u, van 14 tot 15u of van 20 tot 21u

Inschrijven vooraf is verplicht. Dat kan via loopbaanbegeleiding.limburg@abvv.be. Uiterste datum van inschrijving voor de sessies van 5 en 6 juni is dinsdag 4 juni vóór 12u. Voor de sessies van 26 juni is dat dinsdag 25 juni vóór 12u.

De infomomenten gaan door in de vormingszaal van het ABVV op de Gouverneur Roppesingel 55, 3500 Hasselt.

Agenda

VLAAMS BRABANT

Werken met online VDAB Tools

- Leuven, ABVV, Maria-Theresiastraat 119 - 7 juni van 9.30 tot 12.30u
- Diest, Paanhuisstraat 3 - 17 juni van 9.30 tot 12.30u
- Vilvoorde, ABVV, Mechelsestraat 6 - 14 juni van 10 tot 13u of 13.30 tot 16.30u
- Tijdens deze opleiding leer jij: je weg vinden op de website van VDAB en in 'Mijn Loopbaan', wat VDAB van je verwacht m.b.t. de opvolging en beheer van je online dossier, dat online tools je zoektocht naar werk kunnen vergemakkelijken (online vacatures, e-coaching, vlot solliciteren, ...) en hoe jouw online dossier 'Mijn Loopbaan' gelinkt is aan jouw VDAB-begeleiding.
- Info en inschrijvingen: ABVV Loopbaanadvies: 016 28 41 47 of 02 751 90 81 of loopbaanadvies.vlbr@abvv.be

Workshop: zelf aan de slag met 'Mijn Loopbaan'

- Leuven, ABVV, Maria-Theresiastraat 119 - 14 juni, telkens van 9.30 tot 12.30.
- Na deze workshop kan jij van thuis uit je online VDAB-dossier beheren, vlot vacatures opvolgen én solliciteren via 'Mijn Loopbaan', je afspraken met VDAB volledig zelf opvolgen. Welkom na inschrijving.
- Info en inschrijvingen: ABVV Loopbaanadvies: 016 28 41 47 of 02 751 90 81 of loopbaanadvies.vlbr@abvv.be

Vorming: precaire arbeid

- Leuven, ABVV, Maria-Theresiastraat 119
- 3, 4, 5, 17 en 18 juni 2019
- Meer info via vorming.vlbr@abvv.be
- Inschrijving: neem contact op met je secretaris

Themavorming: indienststelling machines

- Leuven, ABVV, Maria-Theresiastraat 119
- 25 juni 2019
- Meer info via vorming.vlbr@abvv.be
- Inschrijving: neem contact op met je secretaris

Agenda

Belastingsservice met ABVV Limburg, sp.a, Het Cabaljon, De Voorzorg en Linx+

Breng volgende documenten mee:

- aangifteformulier 2019 (inkomsten 2018), aanslagbiljet 2018 (inkomsten 2017)
- laatste aanslagbiljet onroerende voorheffing (grondbelasting)
- alle fiches van de werkgever(s) en van de sociale verzekeringsinstellingen over het jaar 2018
- alle bewijzen van aftrekbare uitgaven over het jaar 2018
- identiteitskaarten en pincodes van alle belastingplichtigen of de ITSME app geactiveerd op je smartphone.

LIMBURG

ABVV Beringen - Koerselsesteenweg 8 bus 6, Beringen

- Donderdag 13 en 20 juni van 16.30 tot 18.30u

ABVV Bilzen - Genutstraat 8, Bilzen

- Enkel op afspraak bij Guido Bogaerts: 0496 40 01 57
- Dinsdag 11, 18 en 25 juni van 18.30 tot 20.30u

ABVV Genk - Bochtlaan 16 bus 6, Genk

- Zaterdag 8, 15 en 22 juni van 9 tot 12u

ABVV Hasselt - Gouverneur Roppesingel 55, Hasselt

- Dinsdag 4 juni Van 13.30 tot 19u
- Dinsdag 11, 18 en 25 juni van 9 tot 12u en van 13.30 tot 19u

Houthalen - Bosduifstraat, Houthalen (ingang tussen nr. 19 en 21)

- Vrijdag 14 juni van 17 tot 19u
- Donderdag 20 juni van 18 tot 20u
- Zaterdag 22 juni van 9 tot 11.30u
- Woensdag 26 juni van 10 tot 14u

ABVV Maasmechelen - Kruindersweg 27, Maasmechelen

- Vrijdag 7, 14 en 21 juni van 9 tot 11u en van 13 tot 16u
- Zaterdag 22 juni van 9 tot 12u

ABVV Lommel - Kloosterstraat 25, Lommel

- Enkel op afspraak bij Joke: 011 30 10 94
kris.verduyckt@lommel.be - loes.mispoulier@abvv.be
- Donderdag 6 en 13 juni van 16.30 tot 20u
- Zaterdag 22 juni van 9 tot 12u

ABVV Sint-Truiden - Abdijstraat 18, Sint-Truiden

- Woensdag 13 en 26 juni van 16.30 tot 18.30u
- Donderdag 20 juni van 17 tot 19u

ABVV Tongeren - Jekerstraat 59, Tongeren

- Dinsdag 11 en 18 juni van 13.30 tot 18.15u
- Donderdag 13 en 20 juni van 9 tot 12u

Zitdagen Grensarbeiders Afspraak via het contactcenter De Voorzorg (011 24 99 11).

Breng volgende documenten mee:

- identiteitskaart
- bewijzen van inkomsten en aftrekposten 2018 van het buitenland (jaaropgaaf 2018, hypothecaire lening) en/of Belgische inkomsten en aftrekposten
- bewijs betaling nominale premie 2018 'zorgverzekering' (CZ, VGZ, Ander zorg ...)
- alle fiches van de werkgever(s) en van de sociale verzekeringsinstellingen over het jaar 2018
- betaling in 2017 aan het zorginstituut Nederland indien van toepassing (bv. invaliden, gepensioneerden)
- enkel aangiftes zonder werkelijke beroepskosten

ABVV Lommel - Kloosterstraat 25, Lommel

- Zaterdag 8 juni van 8.30 tot 12u

ABVV Maasmechelen - Kruindersweg 27, Maasmechelen

- Zaterdag 15 juni van 8.30 tot 12u

Agenda

ABVV Oost-Vlaanderen
Houtmarkt 1, Aalst
Vrijdagmarkt 9, Gent
Vermorgenstraat 9, Sint-Niklaas
Dijkstraat 59, Dendermonde
Stationsstraat 21, Ronse

ABVV Oost-Vlaanderen in 1 klik
www.abvv-oost-vlaanderen.be
mail oost-vlaanderen@abvv.be

AALST

Workshop 'Werken met VDAB tools' 6 en 11 juni, 9.30u

Waar? ABVV, Houtmarkt 1. Inschrijven via carla.vancaekenberghe@abvv.be

Etentje Moeder- en Vaderdag 25 juni, 12u

Keuze uit koude vleeschotel of visshotel, koffie en gebak
Waar? Zaal Voor Allen (2de verdieping), Houtmarkt 1, Volkshuis Aalst. Deuren openen om 12u
Prijs: leden ABVV en S-Plus betalen €15; niet-leden betalen €18. Info en Inschrijven vóór 1 juni via glenda.vanimpe@linxplus.be of op 053 727 824

Bezoek mosterdfabriek Bister & Chocolademakerij 27 juni

Tussen zacht en pikant: bezoek aan de mosterdfabriek Bister en de ambachtelijke chocolademakerij Sigoji in de provincie Namen.
Prijs: €48 voor leden; €52 voor niet-leden
Telefonisch inschrijven (verplicht) en betalen voor 9 juni 2019.
Opstapplaatsen: Sint-Niklaas, Dendermonde en Aalst. Glenda: 053 727 824 of glenda.vanimpe@linxplus.be
Rekeningnummer: ABVV Senioren Oost-Vlaanderen BE35 8792 1685 0137

DENDERMONDE

Bezoek mosterdfabriek Bister & Chocolademakerij 27 juni

Tussen zacht en pikant: bezoek aan de mosterdfabriek Bister en de ambachtelijke chocolademakerij Sigoji in de provincie Namen.
Prijs: €48 voor leden; €52 voor niet-leden
Telefonisch inschrijven (verplicht) en betalen voor 9 juni 2019. Opstapplaatsen: Sint-Niklaas, Dendermonde en Aalst. Glenda: 053 727 824 of glenda.vanimpe@linxplus.be
Rekeningnummer: ABVV Senioren Oost-Vlaanderen BE35 8792 1685 0137

GENT

Workshop 'Werken met VDAB tools' 7 en 14 juni, 9u

Waar? ABVV, Vrijdagmarkt 9. Inschrijven via sophie.dhooge@abvv.be

Bowlingnamiddag 20 juni, 14u

Waar: Overpoortstraat 38, Gent
Prijs: €10 euro voor 2 spelletjes en een drankje
Inschrijven via de.brug.gent@gmail.com
0473 81 45 44 of 0477 38 62 21
Rekeningnummer: De Brug BE52 8776 3986 0109

Expo Grote Prijs voor Sociale fotografie 18-28 juli

Bezoek onze expo waarbij de laureaten te zien zijn van de fotowedstrijd georganiseerd door Linx+. Laat je verrassen door een jeugdige blik op de wereld.
Waar? Fernandezzaal, Ons Huis, Vrijdagmarkt 9, Ingang Meerseniersstraat 14
18 juli om 19u: opening en prijsuitreiking
19 juli-28 juli: vrije toegang 14u en 18u

RONSE

Workshop 'Werken met VDAB tools' 21 en 28 juni, 9.30u

Waar? ABVV, Stationsstraat 21. Inschrijven via tom.bodyn@abvv.be

SINT-NIKLAAS

Workshop 'Werken met VDAB tools' 6 en 13 juni, 14u

Waar? ABVV, Vermorgenstraat 9. Inschrijven via inge.pauwels@abvv.be

Bezoek mosterdfabriek Bister & Chocolademakerij 27 juni

Tussen zacht en pikant: bezoek aan de mosterdfabriek Bister en de ambachtelijke chocolademakerij Sigoji in de provincie Namen.
Prijs: €48 voor leden; €52 voor niet-leden
Telefonisch inschrijven (verplicht) en betalen

voor 9 juni 2019. Opstapplaatsen: Sint-Niklaas, Dendermonde en Aalst. Glenda: 053 727 824 of glenda.vanimpe@linxplus.be
Rekeningnummer: ABVV Senioren Oost-Vlaanderen BE35 8792 1685 0137

OOST-VLAANDEREN

Pairi Daiza 29 juni

Programma: Vrij bezoek, terugreis om 17.30u
Vertrek met verschillende bussen: Bus 1: 8u in Sint-Niklaas (Hotel Serwir), 8.30u in Dendermonde (De Bruynkaai), 9u in Aalst (Houtmarkt 1) Bus 2: 8u in Wetteren-Station, 8.35u in Gent (Park & Ride Arsenaal), 9.10u in Ronse (Malanderplein). Gelieve lunchpakket mee te nemen
Prijs: gratis voor kinderen jonger dan 3; €26 voor kinderen tot 11 jaar; €32 vanaf 11 jaar; €32 voor ABVV-leden; €37 voor niet-leden. Info en Inschrijvingen via glende.vanimpe@linxplus.be of op 053 727 824. Betaling op BE35 8792 1685 0137, met mededeling van 'naam + Pairi Daiza + opstapplaats'

Gratis workshop, Werken met VDAB-tools

Kan je al wat met een computer werken, maar weet je niet hoe je met je online dossier bij de VDAB, 'Mijn loopbaan', aan de slag moet? Dan is deze workshop zeker iets voor jou.

Twee sessies

De workshop bestaat uit twee delen. In het **eerste deel** vertellen we je wat de VDAB van jou verwacht over het beheer van 'Mijn loopbaan'. We tonen je hoe je het dossier opvolgt en hoe het jouw zoektocht naar werk gemakkelijker maakt.
In het **tweede deel** ga je onder begeleiding zelf aan de slag met 'Mijn loopbaan'. Je kan dan zelf je dossier raadplegen, vacatures en sollicitaties opvolgen.

Praktisch

Wij organiseren elke maand een infosessie in jouw regio. Meer info vind je op onze website www.abvv-oost-vlaanderen.be, voor werkzoekenden, info's en workshops.

Bijklussen? Pas op

Elk jaar weer zuchten. Rond deze tijd vullen we immers met z'n allen onze belastingaangifte in. Ook dit jaar zijn er een aantal nieuwigheden. Vooral de aangifte van inkomsten uit de deeleconomie is veranderd.

Vorig jaar werden de netto inkomsten uit de deeleconomie afzonderlijk belast. Dit jaar is de specifieke regeling voor de deeleconomie vervangen door een stelsel van belastingvrijstelling voor inkomsten uit het verenigingswerk, diensten tussen burgers en de deeleconomie.

Zolang de inkomsten van de drie activiteiten samen niet hoger zijn dan 6.310 euro bruto, moet je er geen belastingen op betalen (let wel: er zijn ook maximumgrenzen per maand). Deze inkomsten geef je daarom aan in een aparte rubriek van de aangifte (Deel 2, VAK XVI, B - code 1460/2460).

Om vrijgesteld te zijn van belastingen moeten de inkomsten uit de drie categorieën aan een aantal ingewikkelde voorwaarden voldoen.

Bij inkomsten uit verenigingswerk geldt de gunstmaatregel enkel als je als verenigingswerker voor een vereniging werkt, en niet als vrijwilliger. Werk je als verenigingswerker dan is het bovendien goed om te weten welke activiteit of dienst de vereniging organiseert. Deze activiteit moet immers voorkomen op de lijst van zestien toegelaten activiteiten, die je vindt op www.bijklussen.be.

Op deze website vind je ook de prestaties tussen particulieren die in aanmerking komen. Hier gaat het om elf diensten die toegelaten zijn en waarvan de inkomsten dus belastingvrij zijn.

Deeleconomie is de verzamelnaam voor diensten die particulieren aan andere particulieren leveren via een erkend elektronisch platform. De vergoedingen worden uitsluitend via dat platform aan de dienstverlener betaald. Verleden jaar werden deze vergoedingen belast aan slechts tien procent. Vanaf dit jaar worden deze inkomsten volledig vrijgesteld.

De bijklusval

- 6.310 euro
Het gunstregime geldt alleen als de inkomsten uit de deeleconomie niet hoger zijn dan 6.310

**Maak nu een afspraak
voor onze belastingsservice via
www.abvv-oost-vlaanderen.be**

▷ euro. Zijn die wel hoger, dan wordt het volledige inkomen belast als een beroepsinkomen tegen 45 of 50 procent, met een vrijwel zekere navordering van sociale bijdragen erbovenop.

- **Kosten inbegrepen**
Bovendien is die 6.310 euro een brutobedrag, dat ook de kosten omvat die het internetplatform aanrekent. Zo is het goed mogelijk dat de grens al overschreden is bij een uitbetaalde vergoeding van 4.900 euro, waardoor je zonder dat je het vermoedt in de bijklusval tuimelt. Want één euro boven de grens kost je al gauw 1.800 euro extra belasting en sociale bijdragen.

- **Impact op je sociale voordelen**

De inkomsten, of ze nu vrijgesteld zijn van belastingen (en dus onder de maximumgrens liggen), worden toch op je aanslagbiljet vermeld. Dit betekent dat ze ook meetellen voor het berekenen van je netto gezinsinkomen.

Geniet je van bepaalde sociale voordelen, zoals een studiebeurs, de verhoogde tegemoetkoming, verdien je als gepensioneerde wat bij? Wees extra waakzaam. Bijklussen kan je dan wel heel zuur opbreken. ■

Wil je weten hoeveel je in 2018 verdiende?

Werkte je als verenigingswerker of verstrekte je diensten aan een andere particulier? Dan vind je je inkomsten op de www.bijklussen.be. Voor prestaties in het kader van de deeleconomie krijg je van het elektronisch platform een fiche waarop je inkomsten vermeld staan.

Eerlijke belastingen = lagere belastingen voor werknemers

Werknemers betalen belastingen via hun loon. Hoeveel dat precies is, hangt onder andere af van de omvang van het loon, gezinssituatie... De belastingdienst weet hoeveel een werknemer jaarlijks verdient en hoeveel belastingen die moet betalen. Werknemers kunnen niet foefelen met hun aangifte en betalen hun belastingen zoals het hoort.

Dat geldt niet voor iedereen. Grote bedrijven en vermogenden betalen veel minder belastingen dan ze zouden moeten. De afgelopen jaren stonden de kranten vol van belasting-

schandalen: Lux Leaks in Luxemburg, Swiss Leaks in Zwitserland, de Panama Papers in Panama en de Paradise Papers over belastingontduiking op de Caraïben. Zij die veel, heel veel geld hebben, zijn dus niet altijd eerlijk.

Acht op tien rijke Belgen hebben een financiële of fiscale constructie in Luxemburg. Zo kunnen zij belastingen ontduiken of ontwijken en betalen ze minder belastingen dan ze zouden moeten.

Als iedereen nu eens eerlijk zijn belastingen zou betalen, zou de wereld er beter uit zien. Met dat geld zouden we scholen, toegankelijke rusthuizen en sociale woningen kunnen bouwen. Als de grote bedrijven en het grootkapitaal rechtvaardig belast werden, dan zouden de werknemers en gezinnen misschien minder belastingen betalen, en zouden de lasten eindelijk eerlijk verdeeld worden. Hoog tijd om ook de vermogens te belasten!

Invullen belastingen 2019

Voor wie?

Voor ABVV-leden in regel met hun bijdragen.

Voorwaarden?

- Persoonlijk aanbieden op onderstaande data en plaatsen
- Aangiftes worden enkel op deze plaatsen en data ingevuld
- Aangiftes enkel voor loontrekkenden, enkel op basis van forfaitaire beroepskosten, niet voor zelfstandige activiteiten in hoofdberoep noch bijberoep

Wat meebrengen?

- Aangifteformulier belastingen aanslagjaar 2019 - inkomsten 2018 of voorstel van vereenvoudigde aangifte
- Aanslagbiljet 2018 onroerende voorheffing (grondlasten)
- Aanslagbiljet (berekeningsnota belastingen) vorig jaar = aanslagjaar 2018 - inkomstenjaar 2017
- Fiscale fiches inkomsten 2018 loon, vakantiegeld, eindejaarspremie
- Fiscale fiches inkomsten 2018 werkloosheid, ziekte- en invaliditeitsuitkeringen

- Fiscale fiches inkomsten 2018 arbeidsongevallen en beroepsziektes
- Fiscale fiches inkomsten 2018 brugpensioen of SWT + aanvullende vergoeding
- Fiscale fiches inkomsten 2018 tijdskrediet en loopbaanonderbreking
- Fiscale fiches inkomsten 2018 pensioen en rentes
- Fiscale fiches inkomsten 2018 uit buitenlandse pensioenen
- Attesten 2018 van hypothecaire leningen en levensverzekeringen
- Attesten van in 2018 betaalde of ontvangen onderhoudsgelden
- Fiscale attesten in 2018 betaalde kinderopvang
- Fiscale fiche in 2018 betaalde dienstencheques
- Attesten van in 2018 betaalde giften
- Attesten 2018 betreffende pensioensparen
- Bewijzen van verrekenbare roerende voorheffing ingehouden op dividenden die (voor maximaal €640) van de personenbelasting zijn vrijgesteld
- Identiteitskaart(en) en pincode

Invullen vindt steeds plaats in de kantoren van het ABVV, tenzij anders vermeld:

REGIO BRUGGE

Brugge, Zilverstraat 43

woensdag	5 juni	9 - 12u
dinsdag	11 juni	18 - 20u
dinsdag	18 juni	14 - 17u
woensdag	19 juni	9 - 12u
woensdag	26 juni	9 - 12u

Blankenberge, Jules De Troozlaan 12

donderdag	6 juni	14 - 17.30u
dinsdag	25 juni	14 - 17.30u

Torhout - Nieuwstraat 1

vrijdag	14 juni	9 - 12u
---------	---------	---------

REGIO IEPER

Ieper, Korte Torhoutstraat 27

dinsdag	4 juni	14 - 17u
dinsdag	11 juni	18 - 20u
dinsdag	18 juni	14 - 17u
dinsdag	25 juni	14 - 17u

Wervik, Nieuwstraat 7

maandag	3 juni	14 - 16.30u
donderdag	13 juni	14 - 16.30u
maandag	17 juni	14 - 16.30u
maandag	24 juni	14 - 16.30u

REGIO KORTRIJK

Kortrijk, Textielhuis, Rijselsestraat 19

woensdag	12 juni	14 - 17u
donderdag	20 juni	18 - 20u
woensdag	26 juni	14 - 17u

Avelgem, Doorniksesteenweg 66

maandag	17 juni	9 - 12u
---------	---------	---------

Harelbeke, Ballingenweg 66/68

donderdag	13 juni	9 - 12u
-----------	---------	---------

Menen - A. Debunnestraat 49

dinsdag	18 juni	14 - 17u
---------	---------	----------

Waregem - Stormestraat 137

donderdag	13 juni	14 - 17u
-----------	---------	----------

REGIO OOSTENDE

Oostende, Jules Peurquaetstraat 27

dinsdag	4 juni	14 - 17u
woensdag	12 juni	9 - 12u
maandag	24 juni	18 - 20u
woensdag	26 juni	9 - 12u

Diksmuide, Stovestraat 12

dinsdag	11 juni	14 - 17u
dinsdag	18 juni	14 - 17u

Veurne, Statieplaats 21

dinsdag	11 juni	9 - 12u
dinsdag	18 juni	9 - 12u

REGIO ROESELARE

Roeselare, Zuidstraat 22/22

maandag	3 juni	14 - 17u
maandag	17 juni	18 - 20u
maandag	24 juni	14 - 17u

Izegem, Hondstraat 27

donderdag	6 juni	14 - 17u
donderdag	13 juni	14 - 17u
donderdag	20 juni	14 - 17u

Tielt, Steenstraat 2

dinsdag	18 juni	14 - 17u
dinsdag	25 juni	14 - 17u

www.taxonweb.be

Voor een snelle verwerking wordt uw aangifte elektronisch ingediend via tax-on-web.

Activiteiten met Linx+

Agenda

Voor de ondersteuning van afdelingen kan je beroep doen op twee regionale medewerkers. Je vindt ons op volgende adressen:

Marc Bonte - marc.bonte@linxplus-wvl.be - Rijselsestraat 19, 8500 Kortrijk - 056 24 05 37
 Op afspraak: Zuidstraat 22/22, 8800 Roeselare - 051 26 00 70
 Zilverstraat 43, 8000 Brugge - 050 44 10 41
 J. Peurquaetstraat 27, 8400 Oostende - 059 55 60 68

2 NIEUWE LINX+-AFDELINGEN

Linx+ West-Vlaanderen is twee afdelingen rijker. De nieuwe afdeling in Ieper gaat socio-culturele activiteiten organiseren: de ideale manier om mensen te ontmoeten, een vleugje cultuur en natuur op te snuiven. Meer info bij Philippe Havegheer (0474 31 43 74 of havegheer@gmail.com) of Steve Meseure (0477 17 73 62 of steve.meseure@skynet.be). Roeselare krijgt ook een afdeling die mensen bijeen zal brengen voor een muzikale namiddag of -avond, een quizmoment of een vintage vinyl- of old school filmavond. Vaste stek is De Mooie Molen, Meenseheirweg 39, Roeselare. Meer info bij Kurt Vandembroucke (0477 36 20 93 of info@vzwcobra.be). Neem zeker een kijkje op www.vzwcobra.be.

EGELANTIER

maandag 3 en 17 juni
Koersballen voorjaar

Het koersballen in Molenhoek loopt op zijn einde. Zij die alsnog willen kennismaken met onze speelnamiddagen, zijn alsnog van harte welkom. Laat je door het koersballen verleiden ... Het is een spannende, maar tegelijk ontspannende bezigheid. Kom dus gerust naar de resterende koersballen namiddagen op maandag 3 en 17 juni om 14.30u in Molenhoek. Info bij Eric (050 60 69 21) of Daniel (0474 34 03 31).

DOCA

donderdag 6 juni
Boekvoorstelling 'Tot uw dienst'

De zeven zonden van de ambtenaar. Lode Vanooost doorprijkt deze uitspraak in zijn boek 'Tot uw dienst'. Hij is een voormalig Belgisch politicus en volksvertegenwoordiger. Na zijn politieke loopbaan werd hij adviseur voor internationale instellingen in de Balkan, Azië,

Afrika en de Kaukasus. In oktober 2012 werd hij vast redactielid van de nieuwswebsite De Wereld Morgen. Vooraf inschrijven is noodzakelijk. Info en inschrijven bij Danny Callens (0475 21 69 19) of Marc (0479 86 23 88).

DE BRUG KORTRIJK

donderdag 13 juni

Busuitstap Koekelare-Gent-Deinze

Op 13 juni om 8 uur stipt vertrekken we van op de parking aan het Brico Plan-it (Engelse Wandeling) richting Koekelare, waar we verwacht worden voor een stevig ontbijt. Dan gaat het richting Gent. Het is stilaan tijd een voor aperitief en waar kan dat beter dan op een gegidste rondvaart op de Leie, met een glaasje cava of Gulden Draak, rustig genietend van de historische gebouwen die aan ons voorbij glijden? Dan is het tijd voor de lunch met voorgerecht, hoofdgerecht en dessert, en trekken we richting Deinze om het distilleerproces van de jenever van Filliers te bezichtigen. Van Filliers trekken we naar Volkshuis de Pulle, één van de laatste Volkshuizen van Oost-Vlaanderen, voor een drankje. Zo komen we stilaan aan onze traditionele laatste stop in 't Lindeke voor ons boterhammetje, om ten slotte rond 20 uur de bus op te stappen richting Brico Plan-it. De prijs voor dit alles bedraagt €55 (drank voor de lunch niet inbegrepen). Inschrijven is verplicht en kan bij één van de bestuursleden, via sinnaeve.eddy@gmail.com of op 0486 23 31 97 vóór 1 juni 2019. Inschrijving is pas geldig na storting op het nummer BE40 8776 2452 0163 met vermelding van de naam en het aantal deelnemers.

ABVV SENIORENWERKING OOSTENDE

dinsdag 18 juni

Busuitstap naar Pairi Daiza

Dit keer gaan we onze jaarlijkse daguitstap

richting Pairi Daiza. We vertrekken om 7.10u stipt op de busparking voorbij Hotel Melinda. Voor de deelnemers van de seniorenwerking Brugge spreken we af om 7.45u op de parking (achteraan) van de Kinepolis. Rond 10u komen we aan in het park. Een koffie, thee of warme chocomelk met koffiekoeken wacht ons op. Nadien zijn jullie vrij in het park. Rond 12u verwachten we iedereen terug in het restaurant. Op het menu staan: soep met broodje, Ballotine van gevogelte, bruine saus, seizoensgroentjes en aardappelgratin, huisgemaakte chocolademousse en een drankje bij het eten. Na het middagmaal ben je terug vrij in het park, met ook een ticket voor een rondrit met het stoomtreintje door het domein. Ook kan je de show 'Vogels in vrije vlucht' meemaken. Terugrit rond 18.30u. Rond 20.20u zijn we terug in Brugge, of 20.55u in Oostende. Dit programma wordt je aangeboden voor €65 per persoon. Inschrijving is enkel geldig na overschrijving vóór 7 juni op rekening van ABVV Senioren Oostende (BE19 0003 2513 5512). Indien volzet wordt het bedrag teruggestort en wordt je verwittigd. Vergeet niet om bij de mededeling van je overschrijving de naam en voornaam van alle deelnemers en gsm-nummer en opstapplaats te vermelden. Meer info via willy.balliere@pandora.be of op 0498 73 80 67.

DE BRUG ROESELARE

woensdag 19 juni

Daguitstap Zierikzee

We vertrekken om 8u met de bus aan de Zilverbergparking in het Sterrebos (Sterrebosdreef) in Roeselare. In Zierikzee genieten we eerst van een koffie met een bolus om daarna het stadhuis museum met gids te bezoeken, over het verhaal van monumentenstad Zierikzee en omgeving. Het museum heeft de naam te danken aan het gebouw waarin het gehuisvest is, het voormalig stadhuis. Daarna genieten we van een heerlijke lunch. Ofwel een vlees-

Betaald vakantiegeld, een deel van de sociale zekerheid

De zomermaanden luiden voor veel mensen het begin in van een welverdiende vakantie. Het ideale moment om eens na te denken over die ene verre reis die je altijd al wou maken, de tofste citytrips bekijken, of besluiten om toch maar een zomer door te brengen aan onze eigen Belgische kust of in de Ardennen. Kortom: het moment om gebruik te maken van de twintig dagen wettelijk betaalde vakantie.

Maar die betaalde vakantiedagen waren er niet altijd. Die maken deel uit van het verhaal van de sociale zekerheid, waar het ABVV en de socialistische partij (nu sp.a en PS) een hoofdrol in speelden (en nog altijd spelen). Na lange onderhandelingen werd in 1936 één week betaald verlof ingevoerd. In drie stappen konden in 1975 werknemers die het voorafgaande jaar werkten uiteindelijk rekenen op vier weken wettelijke vakantie. Deze afspraken werden opgenomen in de sociale zekerheid, waarvan een boegbeeld van de socialistische zuil aan de basis lag: de Bruggeling Achiel Van Acker (Basiswet SZ 1944).

Het systeem van betaalde vakantie werkt als volgt. Afhankelijk of je een arbeidersstatuut of bediendestatuuut hebt, betaalt de werkgever de vakantiedagen respectievelijk via een vakantiefonds of rechtstreeks. Of je het effectief gebruikt om op vakantie te gaan, om wat verbouwingen te doen, om een extraatje te betalen of om een tijdelijk gaatje te dichten... het vakantiegeld is een belangrijk deel van je jaarinkomen, een centraal onderdeel van je koopkracht.

Zo zie je maar, het ABVV en de bredere socialistische zuil, sociaal overleg en syndicale actie vormden en vormen nog steeds de drijvende kracht om sociale vooruitgang in de praktijk te brengen. We wensen je alvast veel plezier met het bedrag die je binnenkort gestort krijgt. En denk eens aan ons als je op vakantie op een strand van een lekkere cocktail ligt te sippen.

menu: kopje pomodorisoep met kruidenolie en parmezaan en spies van malse gemarineerde kipfilet van de grill met pomodorisaus, verse frieten, gemengde salade en mayonaise. Of een vismenu: vissoep met kabeljauw, zalm, gepelde gamba's, tomaat, prei en wortel en gebakken mosselen met spekjes, ui, knoflook, peterselie, prei en knoflookmayonaise, gemengde salade, verse frietjes en mayonaise. En voor beiden huisgemaakte tiramisu en koffie of thee. Nadat we genoten hebben van een heerlijke lunch, bezoeken we het scheepsmuseum met gids of voor zij die willen een vrije wandeling, om daarna af te spreken aan de haven voor een rondvaart met 'Den Osse' tussen de deltawerken. Een blik op de klok zegt ons dat het stilaan tijd wordt om te vertrekken naar de parking terug, om daarna af te spreken in 'De Kroeg', waar we genieten van een avondmaal. Wie wenst deel te nemen, moet zich vóór 10 juni inschrijven bij Rene Vandebossche (vdbrene@skynet.be of 051 225 027) of Jan Maertens (janmaertens52@gmail.com of 0497 89 50 62). Voor dit bezoek vragen we €70 per persoon, over te schrijven op rekening BE39 9731 3643 8719, met vermelding van 'Zierikzee, naam, aantal personen, telefoonnummer en vlees- of vismenu'. Personen met een Vrije Tijdspas uit Roeselare betalen €35. Vermeld bij inschrijving zeker als je houder van een Vrije Tijdspas bent. De inschrijving is pas compleet na storting. Na afsluiting van de inschrijvingen, is teruggave van het inschrijvingsgeld niet langer mogelijk.

Brand! - Boek van Marc Boone Boekvoorstelling vrijdagavond 21 juni om 19u - Textielhuis Kortrijk

Een bedrijf in de kanaalzone staat in brand. Meer dan honderd mensen dreigen hun job te verliezen. Een enorme uitdaging voor de plaatselijke vakbondsafgevaardigde. Dan wordt een lijk onder het puin gevonden. De syndicale delegatie wordt in verdenking gesteld.

Samen met zijn vakbondssecretaris moet hij op zoek naar de dader, in het besef dat het oplossen van de moord moet samengaan met het beslechten van een sociaal conflict. Op de achtergrond woedt de strijd tegen een onrechtvaardige regering. De avond wordt ingeleid door Miranda Ulens, algemeen secretaris van het ABVV. Aansluitende receptie. Inschrijven via marcboonebp@gmail.com.

CC LINX+ & CURIEUS LAUWE

1 tot 22 juni

Info belastingen

CC Lauwe organiseert infomomenten over de belastingen in Rekkem, Lauwe en Menen. Hierbij wordt gratis het belastingformulier ingevuld en de te verwachten aanslag berekend. Dit gaat

door op volgende data:

- **Zaterdag 1 juni** (9.30 - 12u) t'Vissershof, Guido Gezellestraat 137, Menen
- **Zaterdag 8 juni** (9.30 - 12u) Café Astoria, Hospitaalstraat 67, Lauwe
- **Maandag 10 juni** (18 - 19u) Café Oud Rekkem, Moeskroenstraat 429, Rekkem
- **Zaterdag 15 juni** (9.30 - 12u) Café Astoria, Hospitaalstraat 67, Lauwe
- **Maandag 17 juni** (18 - 19u) Café De Witte Koe, Moorselestraat 73, Menen
- **Woensdag 19 juni** (18 - 19u) Café De Witte Zwaan, Generaal Lemanstraat 16, Menen
- **Donderdag 20 juni** (18 - 19u) Café Paradijs, Schelpenstraat 99, Rekkem
- **Vrijdag 21 juni** (10 - 12u) Café Bucksom, Hoornwerk 29, Menen
- **Zaterdag 22 juni** (9.30 - 12u) Café De Nieuwe Wandeling, Leiestraat 64, Lauwe

Breng zeker volgende zaken mee: de gegevens over de gezinstoestand, alle fiscale fiches van inkomsten van 2018, verlofstrook, betaalbewijzen buitenlandse pensioenen, aanslag grondbelasting, vorig aanslagbiljet en attesten aftrekbare bedragen (pensioensparen, levensverzekering, kinderopvang, giften openbaar vervoer, aftrek intresten en kapitaalaflossingen hypotheaire leningen ...). Breng ook volgende gegevens mee over je lening: datum afsluiting lening, geleend bedrag; indien er herfinanciering is van je hypotheaire lening, moet je ook de gegevens van de eerste lening meebrengen. Contact: Stephanie Behaegels (0497 46 72 28) of Patrick Roose (056 44 48 75).

EXCLUSIEF VOOR ABVV-LEDEN

EEN AUTOVERZEKERING NODIG? WACHT NIET LANGER, BESPAAR NU!

TIJDELIJKE ACTIE

20% KORTING GEDURENDE HET EERSTE JAAR OP DE:

- ✓ **BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID**
- ✓ **MINI OMNIUM**
- ✓ **MAXI OMNIUM**

TIJDENS HET EERSTE JAAR KRIJGT U 20% KORTING OP DE PREMIE VAN 3 WAARBORGEN!

U betaalt 20 % minder op de Burgerlijke Aansprakelijkheid, de Mini Omnium en/of de Maxi Omnium indien u een contract onderschrijft van 01/05/2019 t.e.m. 31/07/2019.

ONTDEK OOK ONZE VERSCHILLENDE VOORDELEN EN KORTINGEN.

Lagere premie, snelle bijstand via de Actel Assist app 24u/24 en 7 dagen op 7, kilometerkorting, specifieke kortingen indien garage, carport of rijkhulpsysteem, ...

MEER INFO OF EEN GRATIS VRIJBLIJVENDE OFFERTE?

Bel gratis naar ons contact center op **0800/49 494**
of surf naar **www.actelaffinity.be/abvv/actie**

Actelaffinity is de commerciële benaming van een product van Actel - merk van P&V Verzekeringen cvba - Verzekeringsonderneming erkend onder code 0058 - Koningsstraat 151, 1210 Brussel. Dit document is een reclaimedocument met daarin algemene informatie over de autoverzekering Actelaffinity die door P&V Verzekeringen ontwikkeld werd en waarop het Belgische recht van toepassing is. Op de verzekering Actelaffinity zijn uitsluitingen, beperkingen en voorwaarden in verband met het verzekerde risico van toepassing. We verzoeken u dus om de algemene voorwaarden van dit product aandachtig te lezen vóór de inschrijving. Ze zijn beschikbaar op de website www.actelaffinity.be/avauto of op eenvoudig verzoek aan een sales adviseur van ons contact center. De verzekeringsovereenkomst wordt aangegaan voor één jaar met mogelijkheid tot stilzwijgende verlenging. Bij eventuele klachten kunt u contact opnemen via 0800/49 494 met een sales adviseur van het contact center, uw bevoorrechte gesprekspartner voor al uw vragen. Hij zal alles doen om u zo goed mogelijk te helpen. U kunt ook rechtstreeks contact opnemen met onze dienst Klachtenmanagement die uw klacht of opmerking zorgvuldig zal onderzoeken. Wij zullen de verschillende partijen trachten te verzoenen en naar een oplossing zoeken. U kunt met ons contact opnemen per brief (Klachtenmanagement, Koningsstraat 151, 1210 Brussel), per e-mail klacht@actel.be of telefonisch 02/250.90.60. Als u niet akkoord gaat met de voorgestelde oplossing kunt u zich wenden tot de Ombudsdienst van de Verzekeringen (de Meeûssquare 35 te 1000 Brussel), telefonisch 02 547 58 71 of per mail info@ombudsman.as.

ABVV
Samen sterk

actel
AFFINITY